

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ve-natata el Hoshen ha-mishpat et ha-Urim ve-et ha-Tumim

saviv le-Shulhan 'arukh ... Yeshu'a Valq z.ts.l. ba'al sefer Me'irat 'enayim
... Shabetai Kohen z.ts.l. ba'al Sifte Kohen ... ve-nilveh la-hem ... David
ha-Levi z.ts.l. ... Ture zahav ... ito mehubar ... Tsevi ha-nikra be-fi kol
Hakham Tsevi ... be-hagahotav ... asinu zar ... la-shulhan

Karo, Yosef

יסוי, וראק

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

סינייד תוכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244)

פארת עינים חשן משפט א הלכות ריינים שפתי כהן ב באר הגולה

יג כהנה שהזיקה אז האדם כי (כב"ק דף ב') מפרש הענין
מאוס דלמס' לו מול וכו' וכו' אדם שהיה בד' שכל מאמר נסמו :

(ח) מנבון ממנו הקרן כלבר אלל לא מה שהיה יותר על הקרן
כגון השנת ולפני יאוס שגובין מן הגולן און מנבון ככלל כ"כ
הב"א ולפני ד' דגם השנת מנבון ולא חתי לא למעוטי קום דגולן

ג כהמה שהזיקה ארז האדם און גובין נוקו
דיינים שאינם סמוכין בא"י מפני שהוא רבר
שאינו מצוי אבל ארז שהזיק כהמת חבירו משלם
נזק שלם ככל מקום וכן בהמה שהזיקה בשן ורגל
הואיל והיא מוערת (לחן) מתחלתה הרי זר רבר
מצוי ומגבין אחריו דיינים שאינם סמוכין בארץ
ישראל וכן מיל' שגנב און גול (ח) מגבין ממנו הקרן
כלבר :

הא' כתב כגון גולות וקבלות
ותלומי כפל ד' וה' משמע הגמר' ע"כ
דגולות לאו בתלומי ד' וה' בקפסל לא
איירי דא"כ ל"ל למיור תו עבדוקן
תלומי ד' וה' י"ל דמתחלה כת' שולמותיהו
קס דגולות כגון שגב און גול ומכנה עבדי
מבית חכרו כענין דמתחייב כפל ע"כ דף קט"ו
ד' וה' וא"כ כתב תס תלומי ע"כ

הג"ה (ט) יד' וי"א דווקא גולות דסכמי כגון כפר
בפקדון וכדומה אלל גולות' ממש לא כפיחן ואין
דנין א"כ הגולה קיימת מחייבין להחזירה (נימוקי יוסף
פרק החובל) :

ד' וה' וי"א דווקא גולות כגון כפר
גב כפקדון וכסב' וכה"ג : (ט) פדנא דתורי
וי"א דווקא גולות כו' כתב ע"כ דף ג' ע"כ
השמי' ע' דהמכ"ס ס"ל דכל גולות' ומההוא גברא
דנין חן מניולות הכמות ע"כ דגבה אפדנ'
מלכות וכדע"ל התו' פ' החובל וכו' ע"כ דף
דף פ"ד ור"ס קמ"א דסנהדרין (ובכח מייורי מתניתין רפ"ק
דסנהדרין וכן מוכח בתוספות במשנה ריש
ע"כ ודלא כמהר"ם אידלר"ס סנהדרין ע"כ
קמ"א דסנהדרין ע"כ ולכך כתב ע"כ דגולות
המכר סתם דנין כל גולה ע"כ דגולות
עב"ד וק"ל לי דא"כ ה"ל להמכ"ס ב"י מווסקין
לכתוב גולות' ע"כ מבלות וע"כ ה"ל גולות
שהרי לא הכיף כב"י דברי התו' ע"כ מבלות
בזה ולכך כ"ל דמ"ל להמכ"ס כ"כ התו' ע"כ
כדעת הרמב"ם שכתב בתס' וכו' הכ"מ
כל גולות דנין והא' דאמר' ע"כ דג' ע"כ
גניטין פ' המגדל דף ס"ח ע"כ לדעת רבינו
דגולות וקבלות אין דנין ללא ס"י כעין

ד' (י) כריני דגרמי וכן ס' דין המוסר דנין אותן
דיינים שאינם סמוכים בארץ ישראל :

הג"ה (יא) מן עדים שהעידו עדות שקר מן
והחמו והזיזו ממוך על פיהם ואו אפס' למיהדר
דנין אותן (יב) ומחייבין אותן לשלם (מרדכי ר"ס פ'
החובל) ועיין לקמן סי' כ"ט ע"כ :

ה' (יג) ע' אע"פ שדיינים שאינם סמוכים בא"י
אינן מגבין קנסוהו (יד) מנדין אותו ע"ד
שיפיים לבע"ל דינו ין וכיון שיתק' לו שיעור
הראוי לו מתירין לו (ט) כיון כפיים בעל דינו כיון לא
ה' (טו) וכן אם חסד הניזק שיעור מה
שראו לו ליטול יח (טז) אין מוציאין מידו
הג"ה (יז) ואם יאמר הניזק שמו' לו נזקו שאלעזר עד כמה
אחמס און שמועין לו אלא אם כפרתס שמיך לו
ואומרים לו (יח)

כפינו היינו הקנס מניולות כגון תלומי כפל ד' וה' וכה"ג
ד' לא כפיחן וזה"ל כפי' המגדל' דלית ביה חסדן כוס'
אלא מאוס חבלות קאמר הכי וכן מוזקין בשלן הרמב"ם פ"ה
מה' סנהדרין שכתב וי"ל דיני קנסות כגון גולות' ותלומי
כפל כו' אין דנין כו' מי שגב און גול גובין ממנו הקרן דייני כ"ל
אלל התוספות אין גובין כו' וכו' כשתלמה תמיהת מהר"ם ל' פרק
החובל ס' ה' שכתב ח"ל תימא שהרמב"ם כתב דגולות וקבלות
אין דנין כ"ל וא"כ כתב מי שגב און גול כו' וכן נראה לפע"ל
דעת הר"ם רפ"ק דסנהדרין והעורר שכתבנו במתא דכל גולות
שכתי ודנין אותם וכן נראה לפע"ל דעת רב האי שהביא הטור
לקמן ס' ס' ת"ך ודלא כהמהר"ם ע"כ שכתב דלדעת דגולות ע"כ
חבלות אין דנין ולכך כתב כאן המחבר בכתב מי שגב און גול
גובין ממנו הקרן והיינו ע"כ מה שהבי' בספרו ב"י דברי הרמב"ם
ומשמע מדבריו כב"י שגם דעת הר"ם והשור' כן ועיין בטור וב' י'
לקמן ריש סימן ל' וכן נראה עיקר לדונ' וכו' מה' התוספות ושאר
אחרונים שמשום ככל יום דנין דיני גולות ע"כ (דברי הכ"מ
נדעת הר"ם מעוררניס שנתחלה כתב ש' ירוחם כתב לדעתו
התוספות דגולות' הנכ"ו ע"כ חבלות אין דנין ובסוף כתב שדעת
הר"ם כהרמב"ם ובלאמת המעין כב"י ירוחם יראה שלא כתב
כן אלא בשם תוספות הר"ם ע"כ) : (י) דיני דגרמי כו'
ע"כ סימן כ"ג סעיף ל"ב (הגה וכו' ש"י) שהאחרתו ע"כ אי דיני
דגרמי חייב מאוס דינא און קנסא דרוק' : (יא) עדים שהעידו
עדות שקר ע"כ ס' כ"ט בהג"ה : (יב) ומחייבין אותן
לשלם כו' וכ"כ מהר"ם פ' החובל ס' ה' ועמ"ש לקמן ס' ל"א

ה' (יג) אע"פ שדיינים שאינם סמוכים בא"י
אינן מגבין קנסוהו (יד) מנדין אותו ע"ד
שיפיים לבע"ל דינו ין וכיון שיתק' לו שיעור
הראוי לו מתירין לו (ט) כיון כפיים בעל דינו כיון לא
ה' (טו) וכן אם חסד הניזק שיעור מה
שראו לו ליטול יח (טז) אין מוציאין מידו
הג"ה (יז) ואם יאמר הניזק שמו' לו נזקו שאלעזר עד כמה
אחמס און שמועין לו אלא אם כפרתס שמיך לו
ואומרים לו (יח)

כפינו היינו הקנס מניולות כגון תלומי כפל ד' וה' וכה"ג
ד' לא כפיחן וזה"ל כפי' המגדל' דלית ביה חסדן כוס'
אלא מאוס חבלות קאמר הכי וכן מוזקין בשלן הרמב"ם פ"ה
מה' סנהדרין שכתב וי"ל דיני קנסות כגון גולות' ותלומי
כפל כו' אין דנין כו' מי שגב און גול גובין ממנו הקרן דייני כ"ל
אלל התוספות אין גובין כו' וכו' כשתלמה תמיהת מהר"ם ל' פרק
החובל ס' ה' שכתב ח"ל תימא שהרמב"ם כתב דגולות וקבלות
אין דנין כ"ל וא"כ כתב מי שגב און גול כו' וכן נראה לפע"ל
דעת הר"ם רפ"ק דסנהדרין והעורר שכתבנו במתא דכל גולות
שכתי ודנין אותם וכן נראה לפע"ל דעת רב האי שהביא הטור
לקמן ס' ס' ת"ך ודלא כהמהר"ם ע"כ שכתב דלדעת דגולות ע"כ
חבלות אין דנין ולכך כתב כאן המחבר בכתב מי שגב און גול
גובין ממנו הקרן והיינו ע"כ מה שהבי' בספרו ב"י דברי הרמב"ם
ומשמע מדבריו כב"י שגם דעת הר"ם והשור' כן ועיין בטור וב' י'
לקמן ריש סימן ל' וכן נראה עיקר לדונ' וכו' מה' התוספות ושאר
אחרונים שמשום ככל יום דנין דיני גולות ע"כ (דברי הכ"מ
נדעת הר"ם מעוררניס שנתחלה כתב ש' ירוחם כתב לדעתו
התוספות דגולות' הנכ"ו ע"כ חבלות אין דנין ובסוף כתב שדעת
הר"ם כהרמב"ם ובלאמת המעין כב"י ירוחם יראה שלא כתב
כן אלא בשם תוספות הר"ם ע"כ) : (י) דיני דגרמי כו'
ע"כ סימן כ"ג סעיף ל"ב (הגה וכו' ש"י) שהאחרתו ע"כ אי דיני
דגרמי חייב מאוס דינא און קנסא דרוק' : (יא) עדים שהעידו
עדות שקר ע"כ ס' כ"ט בהג"ה : (יב) ומחייבין אותן
לשלם כו' וכ"כ מהר"ם פ' החובל ס' ה' ועמ"ש לקמן ס' ל"א

טו : (יג) אע"פ שדיינים שאינם סמוכים בא"י
אינן מגבין קנסוהו (יד) מנדין אותו ע"ד
שיפיים לבע"ל דינו ין וכיון שיתק' לו שיעור
הראוי לו מתירין לו (ט) כיון כפיים בעל דינו כיון לא
ה' (טו) וכן אם חסד הניזק שיעור מה
שראו לו ליטול יח (טז) אין מוציאין מידו
הג"ה (יז) ואם יאמר הניזק שמו' לו נזקו שאלעזר עד כמה
אחמס און שמועין לו אלא אם כפרתס שמיך לו
ואומרים לו (יח)

כפינו היינו הקנס מניולות כגון תלומי כפל ד' וה' וכה"ג
ד' לא כפיחן וזה"ל כפי' המגדל' דלית ביה חסדן כוס'
אלא מאוס חבלות קאמר הכי וכן מוזקין בשלן הרמב"ם פ"ה
מה' סנהדרין שכתב וי"ל דיני קנסות כגון גולות' ותלומי
כפל כו' אין דנין כו' מי שגב און גול גובין ממנו הקרן דייני כ"ל
אלל התוספות אין גובין כו' וכו' כשתלמה תמיהת מהר"ם ל' פרק
החובל ס' ה' שכתב ח"ל תימא שהרמב"ם כתב דגולות וקבלות
אין דנין כ"ל וא"כ כתב מי שגב און גול כו' וכן נראה לפע"ל
דעת הר"ם רפ"ק דסנהדרין והעורר שכתבנו במתא דכל גולות
שכתי ודנין אותם וכן נראה לפע"ל דעת רב האי שהביא הטור
לקמן ס' ס' ת"ך ודלא כהמהר"ם ע"כ שכתב דלדעת דגולות ע"כ
חבלות אין דנין ולכך כתב כאן המחבר בכתב מי שגב און גול
גובין ממנו הקרן והיינו ע"כ מה שהבי' בספרו ב"י דברי הרמב"ם
ומשמע מדבריו כב"י שגם דעת הר"ם והשור' כן ועיין בטור וב' י'
לקמן ריש סימן ל' וכן נראה עיקר לדונ' וכו' מה' התוספות ושאר
אחרונים שמשום ככל יום דנין דיני גולות ע"כ (דברי הכ"מ
נדעת הר"ם מעוררניס שנתחלה כתב ש' ירוחם כתב לדעתו
התוספות דגולות' הנכ"ו ע"כ חבלות אין דנין ובסוף כתב שדעת
הר"ם כהרמב"ם ובלאמת המעין כב"י ירוחם יראה שלא כתב
כן אלא בשם תוספות הר"ם ע"כ) : (י) דיני דגרמי כו'
ע"כ סימן כ"ג סעיף ל"ב (הגה וכו' ש"י) שהאחרתו ע"כ אי דיני
דגרמי חייב מאוס דינא און קנסא דרוק' : (יא) עדים שהעידו
עדות שקר ע"כ ס' כ"ט בהג"ה : (יב) ומחייבין אותן
לשלם כו' וכ"כ מהר"ם פ' החובל ס' ה' ועמ"ש לקמן ס' ל"א

טו : (יג) אע"פ שדיינים שאינם סמוכים בא"י
אינן מגבין קנסוהו (יד) מנדין אותו ע"ד
שיפיים לבע"ל דינו ין וכיון שיתק' לו שיעור
הראוי לו מתירין לו (ט) כיון כפיים בעל דינו כיון לא
ה' (טו) וכן אם חסד הניזק שיעור מה
שראו לו ליטול יח (טז) אין מוציאין מידו
הג"ה (יז) ואם יאמר הניזק שמו' לו נזקו שאלעזר עד כמה
אחמס און שמועין לו אלא אם כפרתס שמיך לו
ואומרים לו (יח)

כפינו היינו הקנס מניולות כגון תלומי כפל ד' וה' וכה"ג
ד' לא כפיחן וזה"ל כפי' המגדל' דלית ביה חסדן כוס'
אלא מאוס חבלות קאמר הכי וכן מוזקין בשלן הרמב"ם פ"ה
מה' סנהדרין שכתב וי"ל דיני קנסות כגון גולות' ותלומי
כפל כו' אין דנין כו' מי שגב און גול גובין ממנו הקרן דייני כ"ל
אלל התוספות אין גובין כו' וכו' כשתלמה תמיהת מהר"ם ל' פרק
החובל ס' ה' שכתב ח"ל תימא שהרמב"ם כתב דגולות וקבלות
אין דנין כ"ל וא"כ כתב מי שגב און גול כו' וכן נראה לפע"ל
דעת הר"ם רפ"ק דסנהדרין והעורר שכתבנו במתא דכל גולות
שכתי ודנין אותם וכן נראה לפע"ל דעת רב האי שהביא הטור
לקמן ס' ס' ת"ך ודלא כהמהר"ם ע"כ שכתב דלדעת דגולות ע"כ
חבלות אין דנין ולכך כתב כאן המחבר בכתב מי שגב און גול
גובין ממנו הקרן והיינו ע"כ מה שהבי' בספרו ב"י דברי הרמב"ם
ומשמע מדבריו כב"י שגם דעת הר"ם והשור' כן ועיין בטור וב' י'
לקמן ריש סימן ל' וכן נראה עיקר לדונ' וכו' מה' התוספות ושאר
אחרונים שמשום ככל יום דנין דיני גולות ע"כ (דברי הכ"מ
נדעת הר"ם מעוררניס שנתחלה כתב ש' ירוחם כתב לדעתו
התוספות דגולות' הנכ"ו ע"כ חבלות אין דנין ובסוף כתב שדעת
הר"ם כהרמב"ם ובלאמת המעין כב"י ירוחם יראה שלא כתב
כן אלא בשם תוספות הר"ם ע"כ) : (י) דיני דגרמי כו'
ע"כ סימן כ"ג סעיף ל"ב (הגה וכו' ש"י) שהאחרתו ע"כ אי דיני
דגרמי חייב מאוס דינא און קנסא דרוק' : (יא) עדים שהעידו
עדות שקר ע"כ ס' כ"ט בהג"ה : (יב) ומחייבין אותן
לשלם כו' וכ"כ מהר"ם פ' החובל ס' ה' ועמ"ש לקמן ס' ל"א

א"כ לא הביא התוס' עדים שראו לזכות בהם לא מהני
למהני ביה תפיסה וכדכנען חן ל"ב דמי ב"ת בשם ספר המלכות בספר הירוק ר"ס הגול ע"כ

א"כ לא הביא התוס' עדים שראו לזכות בהם לא מהני
למהני ביה תפיסה וכדכנען חן ל"ב דמי ב"ת בשם ספר המלכות בספר הירוק ר"ס הגול ע"כ

טורי זהב

וש"ע סעיף ב ופגם פירך ומגדל גלומותיהו כנשת ופגם לשכחתי הוא וכו' ל' דהרמב"ם לא גרם בגמרא לא בשם
למך ויש הוכחה לזה עמ"ש לעיל כביאורי הטור :
טע"ך ג' אבל ארז וכו' בגין (ק"י) אמרוסן מכה לא שביאף וכו' דלא שביאף כולו הוי כמו טריפה דעבר ספריכותא : סעי' ה' א"כ
הפס

מארת עינים השגםשפט ב ג הלכותריונים שפתי בתן ג באר הגולה

(פ' גלוקין) לשאול יהיה כבוד הכריות קל בעיניו כו'
וכתב עוד סגן וכן מלקין ומכנין למי שמועצתו רעה כו'
ובב' וד"מ הביא מ"ש הר"ן ע"ו וה"מ בבינה דעלמא אכלת' מ'
כסהו כו' ופ"ב הוא ממנו ומהות מ' עמי הלחם וז' אחר ריש

הכסמות וקטי העיר כדי שיעשו אחר לזקק גדול וביהותן ג' בשם
הש"י וז' וז"ל וכ"ס המ"ע: (ד) ורוקא גדול הדור עין ב"ח
ובי"ס פ"ט דב' פ"י: (ה) אכל אינן ראשין לנשות כו'
עין בתנא' ר"מ אלעזר ב"ר מ"ט באריות: (ו) מ"מ הלכות על שם שם
אחר המנהג כו' ע"ל פמ"א ל"ט

לקיימ' שבת אין מלקין אותו
בפרס' שנאמר (בהטע' ג')
וכפלת חוס וכפלת גם נבוא עמד
ל"ל' כהנו כל"ל' ע"ל: ג'
המאן ב"ד עלהם לזון העור
שהתחברו עליהם ולפי מ"ש
היתקשר בנראה ד"ל שהמאוס
העור ג"ל עלהם וק"ל: י'
וכתובתו וכו' ז' מדדתי רפ"ס
ד"מ כשם חתום רבונן נקרא כל
מי שמעלה על הגבור הוא כהני'
בצדו' ויפתח בדודו כשחוק'
ברוח וכל מה שפנה עשו וז"ל
הרש"י כו' פ"ט ע"ל דכל צבוא
במקומו כח"מ' לבל יאכל'
שחוק' כהן מקנות לכל ישראל:
י' א' ציג"ס שם כו' וז"ל

(עוד נסס ח' הרמב"ם בפ"כ מסנהדרין) וכול מנעושהם
יהיו לשם שמים (ד) ורוקא גדול הרור או טובי
העיר ג' שהמהום ב"ד עליהם:
הנה י' וכן י' טוהנין בכל מקום שעונו העיר בעירן ככ"ד
הגדו' ומחין וכו' והפסוק הפס' הכה' יא' אע"פ
שם קולקין וכו' דלוק' כח נד טונו העיר נלה רק להכריז'
הגבור כיה שיהיה מנהג מקדס יב' או שקבלו עליהם
מדת כולם (ה) אבל אינן ראויים לנשות דבר במידו
דליכ' הוי"א להאי יג' ופסולו להאי יד' או להפסוק
מיוקן שלא מדעת כלם (מכ"ס פ' הנו"א בנראה) (ו)
וכל מקום הלכותי אחר מנהג העיר יז' וכל שכן אם
קבלום עליהם לכל דבר כו' (ועיין ב"ד סי' רכ"ח דמי
תקנות ודמיו נבנה) כתבו החסידים ו' בתנאותיהם דמי
שנחתיב מלקות מן יתן חרצנים זהוים במקום מלקות
(מהר"ו סימן קמ"ו ומהר"ם מירובורג) ולאו דו"ק אחר
אלא שהם פסקו כך לפי טעם יט' אבל נוד ה"ד'
להלקות או לטו"ל מיוון כפי ראות עיניהם לפי הענין למגדר
מלחא (וי"ל דיש סי' תפ"ה כה"ג):

ג בכמה רינים דנין ובו ד סעיפים:

א א (א) אין בית רין פחור ממשלה וכל
שלשה

דבעין עד דנמייר ולאוויי דכחא לז פליג רבא ארב אחא דלוי פליג
הל' לש"ס למומר תקן איכא כבויהו. פן כ"ל לדעת הר"ם בפ' הנו"א
ולח' הכסמ"ע ובית חדש לדעתו. וכ"ס עוד הר"ם להדיא
דהלכה כר' אבהו מק"ל דחאזני רבא וילוק' הלכה כהתיירי
ואמרי' בעירא דרבא לית ליה דשמואל עכ"ל. ונביאו כ"י וזכרון
גם כן קאסיף גדולה על הסמ"ע וב"מ לדעת הר"ם. וזה מיוחדת
בדעת העיר שטן דלקתן סעי' ב' כתב וכוון דמקראי יליפינן
שדרכים להיות ג' מנ' אלהים לסיכך פחות מנ' אין דו"סיה דין
כו' והיוויה ממש כפי סוגי' הש"ס שהוכרתי:

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

דבעין עד דנמייר ולאוויי דכחא לז פליג רבא ארב אחא דלוי פליג
הל' לש"ס למומר תקן איכא כבויהו. פן כ"ל לדעת הר"ם בפ' הנו"א
ולח' הכסמ"ע ובית חדש לדעתו. וכ"ס עוד הר"ם להדיא
דהלכה כר' אבהו מק"ל דחאזני רבא וילוק' הלכה כהתיירי
ואמרי' בעירא דרבא לית ליה דשמואל עכ"ל. ונביאו כ"י וזכרון
גם כן קאסיף גדולה על הסמ"ע וב"מ לדעת הר"ם. וזה מיוחדת
בדעת העיר שטן דלקתן סעי' ב' כתב וכוון דמקראי יליפינן
שדרכים להיות ג' מנ' אלהים לסיכך פחות מנ' אין דו"סיה דין
כו' והיוויה ממש כפי סוגי' הש"ס שהוכרתי:

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

דבעין עד דנמייר ולאוויי דכחא לז פליג רבא ארב אחא דלוי פליג
הל' לש"ס למומר תקן איכא כבויהו. פן כ"ל לדעת הר"ם בפ' הנו"א
ולח' הכסמ"ע ובית חדש לדעתו. וכ"ס עוד הר"ם להדיא
דהלכה כר' אבהו מק"ל דחאזני רבא וילוק' הלכה כהתיירי
ואמרי' בעירא דרבא לית ליה דשמואל עכ"ל. ונביאו כ"י וזכרון
גם כן קאסיף גדולה על הסמ"ע וב"מ לדעת הר"ם. וזה מיוחדת
בדעת העיר שטן דלקתן סעי' ב' כתב וכוון דמקראי יליפינן
שדרכים להיות ג' מנ' אלהים לסיכך פחות מנ' אין דו"סיה דין
כו' והיוויה ממש כפי סוגי' הש"ס שהוכרתי:

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

א א אין ב'ד פחות משלש היינו מ' אכל מדון התורה
בדו"ס ממונות בסד בני וכ"ס הרמב"ם בנדרת
נפ"ב

טורי זהב

גדו' גמור' רק רגליס לנדרובר ובריה' דרמ"ס לז הוזכר וזהו אלף דשם מיירי דוס
דום לחיובו אפי' מלקות אלף ומד"ס' דרמב"ם י' להוכיח פן כמה שתי' וכן י'
מ"מ אין רח' גם מזה בדו"ס לא כוכר רק מלקו' אבל מיתה אימ' יך' לז
לז פיהם בשעה שהיו דטין דיוכי כפשות וכו' מהשמעות דלף כמית' הוי כן
בריש דאין מילוק' בין מיתה למלקות מסתמא ה"כ כוכיפ' שהרי כתב וכן
פתי' ב"י ובסמות כו' כבוד רבנו וחס' הוא אלא כו' ומיל' את שלו בדיני
עכ"ל ע"פ עכ"ל אלף אומרים עשה מה שיראה וכו' ומזה מיידי גם כשה
בענין שערך לדון בפני דו"ס והוא אינו נותן לדון אלא על כן כופהו
אלף בשו"ס כפי' לקיים מה שפסקת כבר וכו' אלא דלוק' אומר' עשה מה
מסור' לא לפיכך ולא להיתר דאז הוא מותר ממילא בניה' ע"פ למקום
המקור מ"ש איך בנדר. וקורה כפסוק להיות בן היתר הנאמן חלב דמפורש
בקרן

שפתיכהן השג משפט ג הלכות דינים מאירת עינים

וראי' ביטוייהו בו' בש"ס לא משמע הכי ודוק וגם מ"מ קשה על הדמ' ב"ס אשר הקויות שכתבתי לעיל ולא הציטו הרמ"ם ב"ס והכל' ולמ' בזה ע"ש : (ב) דאז אספר ליתיה כהו כו' כתב הסמ"ע ואין זה נמיר וסכר כו' וכפועו הוא כדמוכח להדיא בש"ס ופוסקים : מיהו י"ל דנמיר מיהא מענין והכי משמע פס' לטי' דמ"מ קוד דנמיר כו' וכ"ס מהר"ם פדואו' בתשו' סי' מ"ג והר"ם השיג עליו ולא כענין נמיר מהא' אלא נמיר קט' ומתוך כך יודע ספרות קט' כדנמיר כו' ואין דבריו מוכרחים ע"ש . עיי' בתשו' י"ל ב"ס ספר ראשון סו' קכ"ג סוף דף קט"ז כתב דיכיל המוחזק לומר קים לי בהרמ"ה דנענין שלא אתה נמיר ואין כ"ל אלא נכאין דברי הרמ"ם עיקר בש"ס ואספר גם הרמ"ה מודה וי"ל דוק' דתית כהו דנמיר לכך כתב הסמ"ע ודא' מדבריו ב"ס ומ"מ מוכרח כ"ס : (ד) או ע"י רמ"ם ב"ס הר"י זרמיה הלוי והרמ"ק ואשר פוסקים שהצחי' לקמן סי' כ"ה דכתיב נדתי כהו חד דנמיר ע"ש ועיקר : (ג) אלא כי לי' כהו כו' מיהא ס' המחוס רבי' ע"י ע"ש מ"י ג' ויבטו קרמ' כש'י' כלקמן ריש סי' מ' וסומן כ"ס

ב ד פחות משלשה (ה) גאון רנינה דין אפילו לא טען אלא אם כן קבלום בעלי דינים (ו) ה' או שהוא מוכחה לרבים (ז) ובתוך שזה אין דעת מומחה לרבים (ח) שדוק בחיור' בעל כרחו של אדם (מ) מהר"י סומן קמ"ו י"ל שאינם שלש (לא קבלום ע"י ע"ש) (נ) ואינם מומחים לרבים (ס) אפילו הם סמוכים בא"י הורארי שמוכחים בפניהם כמי שמוכח חונן לביורי דין ויכזרים להחליף טענותיהם שטענו פ' בפניהם והבופר בפניה ואח"כ באו עדים

ה לא

ב"כ דסנהדרין דפסקי כרב אלא וכן משמע בש"ס נכס"ק דסנהדרין ודל' * כ"ס ע"ש ע"ש : כ דא"ל לית כהו חד דוודע ספרות כו' ל' הסודר"א לית כהו חד דנמיר אע"פ או שקרא ב"ס פסוקים ויודע ספרות דנמיר עכ"ל ואין זה נמיר וסכר כו' ובסמ"ע ע"ש : ופוסקים להדיא מומחה מקרי וכול' לין ויודעי וע"ס : ג שאלו דוכי' לדון ע"ש התוכנע כפי' ויחזיק דדוק' התכנע חיוב' ויבט' לחיותו מלדון ע"ש בעירו אלא תוכנע יכול' לכסותו לית' ע"ש סתם הועד : וי"ל ד' הנכנס למש' התכנע יכול' לדחותו ע"ש : ד סמות משלשה כו' וי"ל והכל הרמ"ם ב"ס דסנהדרין ואפסוקי המדכאי ס"ב דסנהדרין והג"ת ע"ש ובמ"מ כ"ס ע"ש ובגמ' כתב עוד דאיכא קצת דעות מ"מ בלתי או מש"ס שפ"י מותר לין ויודעי אפילו אין נמיר ולא סכר אלא משום דאין לנו עתה לא נאצי ולא ר"ב לישול' פס' מ"ס ובמ"מ הו"ל מ"מ לא רבה החומר להצריך בפסוקי דין זה ופסקי אל' מ' כ"ס זה דמיו אפיו מומחה כו' אע"פ שגט' כו' דלמוד מיטתה הא למומחה מהני טע' דוק' : ה אז קוד' מומחה לרבים ז"ל הטור כ"ס סה"ד תשוב' סדר כמתן

דנמיר ונכסיו במוכח ותלמוד ונכסיו נמי שיקול' הדעת ומציין בדמיו כמה ענין ומכסין לה ויחזיקו סטיון ולא חזו ביה שעתה כגון החי הזה מומחה לרבים עכ"ל ופי' מומחה הוא מוכחה כדאמרין לענין ויחז' אנת דנאציין נקמיע שהיא מומחה ועכ"ל ר"ב ז"ל ובזמן הזה אין דעת וי"ב וי"ב הטור ב"י סי' רכ"ח לנענ' היתר כדמיוס פסוקי מומחה ונכסיון של"ד לענין דכ"י ליתר דהנבא למי אכתיים הת"מ : ז ואינם מומחים לרבי' משנה הא אם הם מומחים פ"י אם הם פחות מנ' הודעה הית' לטניה הוה הודעה וכ"ס הטור בש"ס הרמ"ם אלא הרמ"ם כ"ל דלית הוא הודעתו והודעה אפילו הם מומחים וסומין אם לא שיהו ג' וא' אפי' בהדעות סני זהו אסמיק המחבר ובתב' אפי' הן סמוכי וכל ענין סמוכים המתמין הן מומחין וכ"ס הרמ"ם כ"ס בהרמ"ם אפילו הוא מומחה . וע"ש שהרמ"ם כ"ס אפיקוד שהוה מומחה המתמין מ"ל כן גם כשהו מומחין כל זמן שאינ' ג' ומהתמין על מור'ם שעריב שני הדעות יחד ולא כתבן כל' פלוגתא כמו שהתבן הטור דלפי' זה אהדיו וא' דמ"ל דמומחה לרבים מודה הרמ"ם כ"ס דלא במימיו כתב שם כדנתי דאפילו במומחה לרבים ואמון הדין כן (ובמ"מ) כתבתי הטעם למה שהטור טעור בש"ס הרמ"ם מביט מומחה לרבים) וי"ל בדוק דמ' מור'ם מומחה לרבים ר"ל שהמוס רב' עליוס דה"ה מ"מ עכ"ל ולא כהורא דמה בכך שהמוס רבי' עליוס מ"מ לא ה"ל ב"ד וגם ה"ל לא משמע כן ועוד כתבו בלשון פלוגת' הוינו משום דהוין דכלשון המחבר עצמו אין הכרח ב"ל כד"ל סמוכים שאינם מומחים (דאז הרמ"ם ועוד מ"ל לקמן סי' כ"ה דסמוכות מהני אפילו לשאינו מומחה ע"ש ובס"ב ובן משמע בעיור שאן שבת' דכ' אפילו סמוכים אין דוניהם דין ומד אחר כך כתב דמירד מומחה יכול' לדון כע"ס) מא"ס בלשון הרמ"ם עצמו שכתב הטור מובחר להדיא אפי' לכתבתי לדון ומירד וכן עשה דקיי' מהר"ם ב"לשון פלוגת' וכן דרכו של הר"ב שהרבה מקומות . והנה כדבר לענין דין דל' דענין דין וי"ל לענין הודעה ונראה עיקר בהרמ"ם והמחבר וכל' בעת' שער מ"ב ת"ק א' בש"ס שמונה לקמן סו' פ"ס כ"ו וכן כדרא' דעת הרמ"ם ע"ש דע"ש ע"ש שנהיה הר"ב ואינן מומחים כו' וכ"ס הנכ"ל עטור בנאות הודעה דק"ה ע"ש חו"ל וזהו כפני ג' אלא בכני יודיע מומחה אין הודעתו הדיא עכ"ל והכי משמע נמי ב"י דכתובות (דף כ"ב ע"ש) ובס' זה בורר (דף ל' ע"ש)

טורי זהב

בנדרים כהו ענין ומכסין ליה ויחזיקו סטיון ולא חזו ביה שעתה כגון החי הזה מומחה לרבים עכ"ל ופי' מומחה הוא מוכחה כדאמרין לענין ויחז' אנת דנאציין נקמיע שהיא מומחה ועכ"ל ר"ב ז"ל ובזמן הזה אין דעת וי"ב וי"ב הטור ב"י סי' רכ"ח לנענ' היתר כדמיוס פסוקי מומחה ונכסיון של"ד לענין דכ"י ליתר דהנבא למי אכתיים הת"מ : ז ואינם מומחים לרבי' משנה הא אם הם מומחים פ"י אם הם פחות מנ' הודעה הית' לטניה הוה הודעה וכ"ס הטור בש"ס הרמ"ם אלא הרמ"ם כ"ל דלית הוא הודעתו והודעה אפילו הם מומחים וסומין אם לא שיהו ג' וא' אפי' בהדעות סני זהו אסמיק המחבר ובתב' אפי' הן סמוכי וכל ענין סמוכים המתמין הן מומחין וכ"ס הרמ"ם כ"ס בהרמ"ם אפילו הוא מומחה . וע"ש שהרמ"ם כ"ס אפיקוד שהוה מומחה המתמין מ"ל כן גם כשהו מומחין כל זמן שאינ' ג' ומהתמין על מור'ם שעריב שני הדעות יחד ולא כתבן כל' פלוגתא כמו שהתבן הטור דלפי' זה אהדיו וא' דמ"ל דמומחה לרבים מודה הרמ"ם כ"ס דלא במימיו כתב שם כדנתי דאפילו במומחה לרבים ואמון הדין כן (ובמ"מ) כתבתי הטעם למה שהטור טעור בש"ס הרמ"ם מביט מומחה לרבים) וי"ל בדוק דמ' מור'ם מומחה לרבים ר"ל שהמוס רב' עליוס דה"ה מ"מ עכ"ל ולא כהורא דמה בכך שהמוס רבי' עליוס מ"מ לא ה"ל ב"ד וגם ה"ל לא משמע כן ועוד כתבו בלשון פלוגת' הוינו משום דהוין דכלשון המחבר עצמו אין הכרח ב"ל כד"ל סמוכים שאינם מומחים (דאז הרמ"ם ועוד מ"ל לקמן סי' כ"ה דסמוכות מהני אפילו לשאינו מומחה ע"ש ובס"ב ובן משמע בעיור שאן שבת' דכ' אפילו סמוכים אין דוניהם דין ומד אחר כך כתב דמירד מומחה יכול' לדון כע"ס) מא"ס בלשון הרמ"ם עצמו שכתב הטור מובחר להדיא אפי' לכתבתי לדון ומירד וכן עשה דקיי' מהר"ם ב"לשון פלוגת' וכן דרכו של הר"ב שהרבה מקומות . והנה כדבר לענין דין דל' דענין דין וי"ל לענין הודעה ונראה עיקר בהרמ"ם והמחבר וכל' בעת' שער מ"ב ת"ק א' בש"ס שמונה לקמן סו' פ"ס כ"ו וכן כדרא' דעת הרמ"ם ע"ש דע"ש ע"ש שנהיה הר"ב ואינן מומחים כו' וכ"ס הנכ"ל עטור בנאות הודעה דק"ה ע"ש חו"ל וזהו כפני ג' אלא בכני יודיע מומחה אין הודעתו הדיא עכ"ל והכי משמע נמי ב"י דכתובות (דף כ"ב ע"ש) ובס' זה בורר (דף ל' ע"ש)

בנדרים כהו ענין ומכסין ליה ויחזיקו סטיון ולא חזו ביה שעתה כגון החי הזה מומחה לרבים עכ"ל ופי' מומחה הוא מוכחה כדאמרין לענין ויחז' אנת דנאציין נקמיע שהיא מומחה ועכ"ל ר"ב ז"ל ובזמן הזה אין דעת וי"ב וי"ב הטור ב"י סי' רכ"ח לנענ' היתר כדמיוס פסוקי מומחה ונכסיון של"ד לענין דכ"י ליתר דהנבא למי אכתיים הת"מ : ז ואינם מומחים לרבי' משנה הא אם הם מומחים פ"י אם הם פחות מנ' הודעה הית' לטניה הוה הודעה וכ"ס הטור בש"ס הרמ"ם אלא הרמ"ם כ"ל דלית הוא הודעתו והודעה אפילו הם מומחים וסומין אם לא שיהו ג' וא' אפי' בהדעות סני זהו אסמיק המחבר ובתב' אפי' הן סמוכי וכל ענין סמוכים המתמין הן מומחין וכ"ס הרמ"ם כ"ס בהרמ"ם אפילו הוא מומחה . וע"ש שהרמ"ם כ"ס אפיקוד שהוה מומחה המתמין מ"ל כן גם כשהו מומחין כל זמן שאינ' ג' ומהתמין על מור'ם שעריב שני הדעות יחד ולא כתבן כל' פלוגתא כמו שהתבן הטור דלפי' זה אהדיו וא' דמ"ל דמומחה לרבים מודה הרמ"ם כ"ס דלא במימיו כתב שם כדנתי דאפילו במומחה לרבים ואמון הדין כן (ובמ"מ) כתבתי הטעם למה שהטור טעור בש"ס הרמ"ם מביט מומחה לרבים) וי"ל בדוק דמ' מור'ם מומחה לרבים ר"ל שהמוס רב' עליוס דה"ה מ"מ עכ"ל ולא כהורא דמה בכך שהמוס רבי' עליוס מ"מ לא ה"ל ב"ד וגם ה"ל לא משמע כן ועוד כתבו בלשון פלוגת' הוינו משום דהוין דכלשון המחבר עצמו אין הכרח ב"ל כד"ל סמוכים שאינם מומחים (דאז הרמ"ם ועוד מ"ל לקמן סי' כ"ה דסמוכות מהני אפילו לשאינו מומחה ע"ש ובס"ב ובן משמע בעיור שאן שבת' דכ' אפילו סמוכים אין דוניהם דין ומד אחר כך כתב דמירד מומחה יכול' לדון כע"ס) מא"ס בלשון הרמ"ם עצמו שכתב הטור מובחר להדיא אפי' לכתבתי לדון ומירד וכן עשה דקיי' מהר"ם ב"לשון פלוגת' וכן דרכו של הר"ב שהרבה מקומות . והנה כדבר לענין דין דל' דענין דין וי"ל לענין הודעה ונראה עיקר בהרמ"ם והמחבר וכל' בעת' שער מ"ב ת"ק א' בש"ס שמונה לקמן סו' פ"ס כ"ו וכן כדרא' דעת הרמ"ם ע"ש דע"ש ע"ש שנהיה הר"ב ואינן מומחים כו' וכ"ס הנכ"ל עטור בנאות הודעה דק"ה ע"ש חו"ל וזהו כפני ג' אלא בכני יודיע מומחה אין הודעתו הדיא עכ"ל והכי משמע נמי ב"י דכתובות (דף כ"ב ע"ש) ובס' זה בורר (דף ל' ע"ש)

טורי זהב

בנדרים כהו ענין ומכסין ליה ויחזיקו סטיון ולא חזו ביה שעתה כגון החי הזה מומחה לרבים עכ"ל ופי' מומחה הוא מוכחה כדאמרין לענין ויחז' אנת דנאציין נקמיע שהיא מומחה ועכ"ל ר"ב ז"ל ובזמן הזה אין דעת וי"ב וי"ב הטור ב"י סי' רכ"ח לנענ' היתר כדמיוס פסוקי מומחה ונכסיון של"ד לענין דכ"י ליתר דהנבא למי אכתיים הת"מ : ז ואינם מומחים לרבי' משנה הא אם הם מומחים פ"י אם הם פחות מנ' הודעה הית' לטניה הוה הודעה וכ"ס הטור בש"ס הרמ"ם אלא הרמ"ם כ"ל דלית הוא הודעתו והודעה אפילו הם מומחים וסומין אם לא שיהו ג' וא' אפי' בהדעות סני זהו אסמיק המחבר ובתב' אפי' הן סמוכי וכל ענין סמוכים המתמין הן מומחין וכ"ס הרמ"ם כ"ס בהרמ"ם אפילו הוא מומחה . וע"ש שהרמ"ם כ"ס אפיקוד שהוה מומחה המתמין מ"ל כן גם כשהו מומחין כל זמן שאינ' ג' ומהתמין על מור'ם שעריב שני הדעות יחד ולא כתבן כל' פלוגתא כמו שהתבן הטור דלפי' זה אהדיו וא' דמ"ל דמומחה לרבים מודה הרמ"ם כ"ס דלא במימיו כתב שם כדנתי דאפילו במומחה לרבים ואמון הדין כן (ובמ"מ) כתבתי הטעם למה שהטור טעור בש"ס הרמ"ם מביט מומחה לרבים) וי"ל בדוק דמ' מור'ם מומחה לרבים ר"ל שהמוס רב' עליוס דה"ה מ"מ עכ"ל ולא כהורא דמה בכך שהמוס רבי' עליוס מ"מ לא ה"ל ב"ד וגם ה"ל לא משמע כן ועוד כתבו בלשון פלוגת' הוינו משום דהוין דכלשון המחבר עצמו אין הכרח ב"ל כד"ל סמוכים שאינם מומחים (דאז הרמ"ם ועוד מ"ל לקמן סי' כ"ה דסמוכות מהני אפילו לשאינו מומחה ע"ש ובס"ב ובן משמע בעיור שאן שבת' דכ' אפילו סמוכים אין דוניהם דין ומד אחר כך כתב דמירד מומחה יכול' לדון כע"ס) מא"ס בלשון הרמ"ם עצמו שכתב הטור מובחר להדיא אפי' לכתבתי לדון ומירד וכן עשה דקיי' מהר"ם ב"לשון פלוגת' וכן דרכו של הר"ב שהרבה מקומות . והנה כדבר לענין דין דל' דענין דין וי"ל לענין הודעה ונראה עיקר בהרמ"ם והמחבר וכל' בעת' שער מ"ב ת"ק א' בש"ס שמונה לקמן סו' פ"ס כ"ו וכן כדרא' דעת הרמ"ם ע"ש דע"ש ע"ש שנהיה הר"ב ואינן מומחים כו' וכ"ס הנכ"ל עטור בנאות הודעה דק"ה ע"ש חו"ל וזהו כפני ג' אלא בכני יודיע מומחה אין הודעתו הדיא עכ"ל והכי משמע נמי ב"י דכתובות (דף כ"ב ע"ש) ובס' זה בורר (דף ל' ע"ש)

טורי זהב

באר הגולה שפתי כהן השן משפט נ ד הלכות רינים טאירת עינים

מלואם בלחכת המלך כלום הב' וצמ' לקמן סי' כ"ה ס"ק ג' :
(ג) וכול לדין אכל איכו פטור מתשלומין אם טעה מיהו או
גמור ופטור מהט' קבלת ע'ם המלך לפטור מתשלומים לרעת
הטור וללא כיראזה מהב' הרמב"ם דכתב המלך איכו מועיל כלום

וכוונתו וכו' עליו וכו' **ד** אחר שפתי כהן הטור
כסוף פי' זהו אשף לצנזלו והוא
עומד עליו וכו' **ב** והוא סיכוי
וכתבו מור"ם ג' בסמוך עין
פרושה : **ב** והוא סיכוי
לברר שגלו הוה פי' דאם איכו
יכול לברר שהוה שגלו לא ילך לאסור
להסותו ולהוסיפו מירוד אל אשף
בלחכת כמיי איכו רשף להוסיפו
מירוד וכן מוכח מלשן הטור
וכמ"ס בפרשה מיהו זהו דוקא
כשנח להוסיפו בעדי' דכלא בעדי'
יכול לתפסו דיהיה נאמן לפני
כ"ד בכנינו אשעננו והא דכתיב
מור"ם בסמוך דיוכל לתפסו
למסכן בכל ענין פשוטו שם
כס"ד ל' ע"ג : **ג** מהני
שימכר כתי' ל' ואם מפקח
דיוכל למסכן לערס נח להקטר
בעד שכירו וכן הוה מתברר
בפירושו פ' המקבל וכו' שם
והל' לא הוה חזק מור"ם להקטר
ולכתוב זה כאן כמ"ס י"א דאם
חייב לו בלא הלוואה דיוכל
למסכנו לכן כראי להנה מותר
למעבד דינא לפטוה ור"ל אפילו בהכחה ור"ל אם רות להוסיף
בחוץ הפקדון מירוד יוכל להסכו עד שיכרכו כרויכ' ב"ר
בסמו' והסת' אפי' שפיר דקח' דיותר למעבד דינא לפטו' בהכח'
והסת' כתי' שם מה שחייב מור"ם וכתב ד"ר ס' ע"ד אשכ ככר
כתקין לו מתקין אחר ל' ור"ל דכחו' להכחו' ולתוספו והב"ית'
הכל דמתר' איירי בתפי' בלא הכחה ור"ל אלא שג' מה שחייב
וכת' ו' י"א דאם חקרי עבדי דוי' כן כוונן שכתבו כו' השמ' דלפני
זה אפילו מתפסה בעלמא איירי ור"ל דלמינו י"א אש' החתנה
בדוה הסתין קרי דת' דדוקא השוכל לברר עבדי דינא לפטוה
דשמש

ד כיצד אדם עושה דין לעצמו וכו' סעיף א

א ויכול אדם לעשות דין לעצמו **א** אם רואה
שלו ביר אחר שגולו יוכל לקחתו מירוד ואם האחר
עומד בגגו יוכל להכחו' ער שניחנו **(א)** (א) (א)
לא וכול להני' בענין קח' (טור) כ' אפי' הוא רבר
שאין בו הפסד **(ב)** אם יסתין ער שיעמידנו בדין
(ג) והוא שיוכל לברר ששלו הוא נוטל בדין
מ' אין לו רשות למשכנו **ד** בחובו:
ה **(ד)** מעטט שיתפד לקחן שיתן ל' סעיף ו'
ו"א דוקא' כחובו ממש אכל אם' חייב לו בלא הלווא'
או שאין בריר להסכנו כי הוא ככר אלו בפקדון או מלאו ביד
אחר מותר לתפסו (ריב"ם סי' ג' וי"א דלא אמרינן עבד
איש דינא לפטוה קח בתפן המבורר לו שהוה שלו כנון גולו
או רנה לגולו או רנה להוסיף וכול להני' שלו אכל אם ככר
כתחייב

למעבד דינא לפטוה ור"ל אפילו בהכחה ור"ל אם רות להוסיף
בחוץ הפקדון מירוד יוכל להסכו עד שיכרכו כרויכ' ב"ר
בסמו' והסת' אפי' שפיר דקח' דיותר למעבד דינא לפטו' בהכח'
והסת' כתי' שם מה שחייב מור"ם וכתב ד"ר ס' ע"ד אשכ ככר
כתקין לו מתקין אחר ל' ור"ל דכחו' להכחו' ולתוספו והב"ית'
הכל דמתר' איירי בתפי' בלא הכחה ור"ל אלא שג' מה שחייב
וכת' ו' י"א דאם חקרי עבדי דוי' כן כוונן שכתבו כו' השמ' דלפני
זה אפילו מתפסה בעלמא איירי ור"ל דלמינו י"א אש' החתנה
בדוה הסתין קרי דת' דדוקא השוכל לברר עבדי דינא לפטוה
דשמש

וכנסו כשפטו שהבעל דין אומ' אפי' עומד בדין ואזיר ל' דת' עלי ואני אלוית לו בפניו דין מוד ואפ' לקטו בדברים אחרים או כ"מ
לכדברים אחרים קמ"ל דאין כותרים דונו וכתי' פי' בעי' ולפע"ד כדפי' דוק (ג) והוא שיכול לברר כו' ובלא עדים וכול
לחובסו דיהיה נאמן לפני ב' ד' כמייגו אשעננו כלום הב' מע"ס ק' וכן הוה בתו' הרמ"ם כלי' ס' ד' סתין פי' (ד) מעטט
שימכר

טורי זהב

לזאוקי בקבלתו ואחר לכו דונו כוונ' שגילס אתם
לעשות דכח'א בזה כתבו הו' לקחן דבנ' מו למורין אכל ביחוד לא עכ"ל ולא הננמי כוונתו
ל' כ' נס חפ"ס אין הוכחה דאפשר ללא כתבו יפו כח' למומחה אלא א"כ בחוסן שאמר לשון אכל ללא בעי' ואפי' המורד וכתב הלו' ור"ל ה' ת'
דמיא' אין להובי' דשח' מיידי בקבלו ואפי' ה' אחר דרך ענה טובה ללא שב' ביחודי אלא בנ' אכל כפי' א' ל' לומר כן דאין דרך ענה טובה קאמר
קא אפי' במומחה ה' ענה אלא ודאי דדינא קאמר ופי' טובא שפיר - (וכן כתב מהר"רי זל"ה) שם ושפחות כנ' אין ריביות דין ואפי' לא
טעו נאל' דום כספות לו זמן ב' ד' ואפי' ויאלו לפני ב' ל' לא ימטו והתן ב' ד' רק מוצק השני : שם כתב הרמ"ם אפי' שפיר מומחה
או שנטל כו' רכוס מניה' תובת לרכי' דקשה להו' הא בסמוך כתב שם הרמ"ם דעשילת רשות ג"כ במומחה ע"כ הנהי' כח' מומחה לרכי' דבזה
אין בריר טעילת רשות ור"ל שאין כריכין להנהי' דלהכי כתב הטור יסוד מומחה שהוא יסוד לשון ולא אחר מומחה סתם אלא להכי נקט יסוד להורות
שהו' יסוד בדורו במעלת הומוח' בזה ודאי אין בריר טעילת רשות : שם ומברבי א' יראה שאין מילין בין יסוד וכו' כראי פשוט ללא לענין
פאזנות דין ומקחו' כוונ' שאומר שנענה לפטו' אלא שהבעל דין אומר שאין כת' לאותו ענין שנענה בפני מומחה כמו שיש כח שנענה בפני ג' לענין
הדין בעל א' שיש לו כח כמו הב' ד' שם לפיכך יראה רשות שכותן המלך וכו' פי' דלא תימש כיון דקרי' ל' דינא דמלכות דוי' מומחה יס' זכות לדיון נס
מנד המלך קמ"ל דאינו כן דהא אפי' מ' ד' דטרל לא מהני דהא דוקא מיהו' נענין - אח"כ כתב גדולי' מומחה כח' רמב"ם כו' הייכו אפי' בשל לא טעו
ונשל רשות מור' נלוות לא מהני - שם וגדולה מזאת כתב הרמב"ם כו' קשה אמאי קאי גדולה מומחה אי מחד דר' נסוב מראשו כ' ד' ה' קודם לכן וכן
מרויחה ב' ד' ור"ג ורעה דרכותא הו' דרמב"ם חובס אותו דנקיש רשות מ' ג' לבע' זרוע כיון שאינו הנין מחד עשמו דלא הוה גמיר וסוכר כ"ס מחד
מעלת המלך דחשיבין ל' לבע' זרוע' : בשם הגאון המפורסם הרב מהור"ם שמואל קורנבאך וכו' ה' - בטור עדי ויראה מהדבריו דכעי' שג' מה' מיידי
כו' - ג' ת' ר' מתאמרית א' מקש' דהיאך אפשר לומ' כן דכע' ג' גמירי הא בנמ' דבטה' אמר' א' א' ל' ב' ד' ד' ד' ד' ור"ל הו' לעורר לייס' הרמ"ם מה
שהו' גמ' ערובה ותי' דכונת הרמ"ם לפטו' למ' הדיוטות אין פי' דג' הס' שא' גמירי דינא כלל א"כ ליכא ביחיהו אפילו חד שלא גמיר להכי קאמר כ'ל
דלא שמוכי מקרי הדיוטות בתלמוד וכל דמירינן ב' ס' ד' גמירי ור"ל ור"ל אפי' דיוטות ומסתמך גמירי ור"ל - וכן כ' שמואל כתב דהרמ"ם פסק ככרס
דמקוריייתא בעי' ג' סמוכים ומדרבנן בעי' ג' דגמירי אלא דק' דה' דהא איכא בין רכ' אחר לברר ע"כ :

ס' ד בש"ע בהגה' פ' א' י"א רונקא' בחובו וכו' נרא' כבוד הדבר' דלפני' כפי' הבריית' פסק המקבל שאמרה לא תנח אל ביות שאור ריב' ס' ס'
דאשה יוכל לכוסם לכיתו של הערב וכל מירי שאין חוב ממש אפי' בלא רשות ב' ד' מאפי' כתוב ממש לא מהני
אפי' רשות ב' ד' והאן אין בריר אפי' רשות ב' ד' כמח' חרת' למעלות' וכן מובאר ברי"ם שכתב ור"ל אלא שמשעטס עבדי אינם דינא לפטו' וכול לעכב
אש שלו אפי' שיכול להני' ככ' כו' - וי"א בתרס' שהוא המרדכי ס' ב' במיידי דאין חוב בריר רשות ב' ד' דהא מוכח רמ"ל חס' דברכו' רב הנהי' ח' אפ' כנס
על שיכב' ומורו' של חרסי' כדו' ש' עושה דין לעצמו ואפי' דאין זה איסור לא תנח אל ביות ור"ל פי' הבריית' דלעיל אכל אתה ככנס לביתו על
ערב היינו ברשות ב' ד' וכמד דרגא למוד ערוף דבר שאינו חוב מדכר שהוא חוב והמ' מע' דחק עלמו בתנס' להנהי' ולא עיני' ומה נתיקור הדברים ככאן -
דרו בהגה' רמ' בחפ' ח' המבורר כו' מהר"ק ארש קס"א כאר היטב דברו המרדכי האלו דלא אחרו בנמ' דעביד אינם דינא לפטו' אלא כענין שרופה
לענין על הקס' שמוכר לנו שהוא שלו בזה לו כח להוסיף ואינו עושה אסור בזה דק שאין לו רשות להקוט' ורעה' כוונתו דלא כתו בתלמודא ה'
שיהי'

ד
א לשון הטור
כמו שכתב
דכ
קחין וכו'
בכ"ד דף כו
על כוונת
הרמ"ם
ללא פליגי
כשנח רחוק
לגזול חפץ
משכניו וכו'
וכ' הר"ק
שם והרמ"ם
בס' כ"כ
הרמ"ם
הספקת
הנמ' שם
ג' עורכ' ס'
הרמ"ם שם
שאמר רוח
לטרות
להעמיד
בדין דאם
משכניו
עובר בלאו
ועינין ביהן
שכ"ע בעי' ו'
פי' כנון שם
לו שבר אלו
וכתי' לקחן
סי' ל' ג'
קטף יד'

מאירת עינים חשן משפט ר הלכות דיינים שפת כהן ה באר הגולה

דמאשע באשניו וכול לבדר אפילו תפיסה בעלמא אסור איה כח
דילא דתפיסה גרידא מותר בכל ענין כו' : ד יכול לעשות
בכל ענין ויורד כו' משמע אפי' אין לו עדי' שהוא שלו וכל לתוספו
מידו לפני עדים אפי' אפי' שרי (דדוקא לומר דמ' בכל ענין לא קפי
אלא אפי' דקיינו וכול לבדר
ומיירי דתפסו בלא עדים דהו
פטיעא דהא יו מינו) וכבר
כתבתי ל' בשו"ת זה דמל' העור
מוכח דכח' און לו לעשות דין
לעצמו גם כד' סבב כס
מהר"ק ז"ל וכול לעשות במקום
דמהו תפיסתו עכ"ל דל' זה
משמע דהיינו דוקא כשתפס שלא
בעדים דלא מהני דין וכת' שס
ונראה ליישב זה אחר שנקדק
בשניו לאן סבב מור"ס כאן
בא"ע מה"ס בזה כד' כ"ס כ"ת
ז"ל אבל לתפס ממנו הדבר
גנול ממנו וכול לעשות במקום
דמהו תפיסתו ובאן כתב אבל
תפיסה שפסו למשכון כו' ולא
הזכיר דבר גנול ונראה דה"ס
הזכיר דבר גנול לתוספו בדבר
שלא עדי' דאן דוקא מהני וכת' שס
מש"ס כה"ס לתוספו במקום
שענין עיניו שפסו לו מענין אחר
כד' וכך וירא מש"ס ילך וכת'
ולא יפגעו או וענין אין לו בזה
וכל למשכון אף בעדים דהא
אינו דלא שכתבם וכבר החרב

כתמיב לו מכת גזילה או ממקום אחר לא (מרדכי וכו' פסק
הנוטת) דדוקא הוא בעלמא וכול למעבד דוכא לפסיה אבל
אסור לעשות על ידי העכו"ם (מ"ה ס"י ע"ד) (ה) מהו
אם עבר ועשה על ידי האר"י (ז) אם לא היה יכול להגיד
שלו בענין אחר מה שפסו עשו (ענין במהר"ק אורח קס"א)
י"א דלא מקרי עבד דוכא לפסיה אלא כשמזיק לתכירו (ז)
כגון המכה ולכן לא וכול לעשות אלא אם כן וכול לבדר אפי'
שלו (ח) אבל תפיסה בעלמא שפסו למשכון ד'
ויכול לעשות בכל ענין ויורד חזר כן עמו לדון (מהר"ק
או קס"א) וכל זה מיירי בתיוד נגד יחיד אבל יחיד נגד רבים
(ט) והוא מבני העיר עבד דוכא לפסיה ומהו אם
יודעים שהדין עמהם אף על פי שאין יכולי' לבדר לפני כ"ד
כו' אינם יכולים להעיד שכולן כנגדו דגבר (תשובת הר"ם
כ"ז סימן כ"ה) ענין בשו"ת ז' סעיף י"ב וסימן ל"ז וא"ס י
תלוקים ושענות ביניהם (י) הקהל ו קקראים
המוזקין לגבי היחיד ונר"ך לתת להם משכון קודם שירדו
עמו לדון (מרדכי ס' הוכר פירות וס' לא יפסוד) והא
דקקראים מוזקים לגבי יחיד דוקא לתת להם משכון וגם אינם
לא באר דברים י' ומכל מקום נר"ך לתת משכון קודם
שירדו לדון עמו (מ"ה ז' סימן ס"א) וכל זה באש"ן היחיד
תלמיד חכם אבל אם הוא תלמיד חכם שמתרבו אומנתו ויש
לו דין בזה מחמת מסיס אין נר"ך לתת להם משכון וגם אינם
קקראים מוזקים כנגדו (מורה"ם מורכבונ) ה וזוהר
לכוף בעניניו מסיס ע"י עכו"ם ולהסידור אם אינם יכולים
להוסיף ממנו החם בענין אחר (מהר"ק אורח י"ז וכו') :

שנתבאר לקמן כו' ענין בתשו' חתום עזרי' ס' ל"א : (ק) מהו ה וכת' הת"ם
אם עבר ועשה ע"י עכו"ם כו' ענין ב"ס ס' פ"ג י"ז : (כ) אם * ואמרינן
לא היה יכול להגיד בע"פ (הנהואס היה יכול להגיד וה"ל ס' פ"ג
ע"י עכו"ם ולקח את שלו והגיד עליו נר"ך לבל' החיובין כדון מוט
מהר"ל ס' פ"ג ס' י"ז) ענין בתשו'
דגלים ס' קמ"ה : (ז) כגון והיורה
שכתבו כו' ועשה עצמו כדון בידס י
ע"ס במהר"ק : (ח) אבל תפיס בעלמא שפסו למשכון כו' ענין
ע"ס ס' ג' דנ"ק ס' ה' שאר"ך או נותקין
לחלוק על מהר"ק ע"ז וענין השנועה
בסמ"ע ס' ק"ד' וענין בספרי לימוד וגם
תקפו כהן מזה וכדברי החמ"א יוכלו' לומר
משמע מפי' הב"מ : (ט) והוא דקי' לכתו'
מבני העיר - נראה דכ"ס ומוס' תבא במקום
דמהר"ק אורח א' כתב דאין ש"ס פלוגתא
דכ"ס קקראים מוזקים נגד קקראים ר"ך כשהיחיד הוא מבני
עירן עכ"ל סמ"ע מוזקים ספק ור"ת
במהר"ק שס ומשמע דדוקא שאינה נר"ך
לענין עבדו דוכ' לפסיהו ספק שורש' דדוקא מבני העיר
ולענין שהקהל קקרא' מוזקים שכתב ש"ס
ספק בשורש' אפילו לא כנגד פטור שס
כדועיקן ונראה שזה דעת הרב ת"ת' ודוקא
הנהגה ודלא כסמ"ע ע"ז ודוק : קודם
(י) הקהל קקראים מוזקים : שכתבו
וגם לענין זה דיכולין לומר קים עם התלך
לכו כה"ז מ"ד במקום ש"ס אבל אם כבר
פלוגתא כ"ס בת"ם עכ"ל סמ"ע תפסו לא
היינו דוקא בעניניו מסיס אבל מחוייבים
בא"ר מילי לא תפסו מוזקים לעשות לו
הדין דאשו חסוד דברים
טובה וגול' את היחיד
ד"מ בשם מהר"ם
מירובורק
כדו שלא יבואו לר"ה
השבו' כדאמרי'
קדישה דמי
זתפיו וכו'
כ"ס ק"פ פ"ג
ע"כ
מירובורק דאין מוזקים לענין
מוס' אף קוד' שכתבנו עם התלך
אבל אם כבר תפסו לא ומוס'
בשם המרדכי וכתב ז"ל ומ"א
מחוייבי' לעשו' לו דין דאשו מו'
דברים טובה וגול' היחיד כו'
וענין כע"ש אצורכו הדברים :

ה באיזה

ומכלל זה תוספם זרע ונכסר ומ"ה סיים וכתב ויורד עמו אפי'
לדון וכו' אם יורה המי טוב ויהיה המשכון בידו עד שפסל לו ואם
יכפור ויחזרו לו וק"ל : ה והוא מבני העיר נראה דכ"ס
ש"ס דמהר"ק אורח א' כתב דאין דברים קקראים מוזקים נגד
היחיד רק כשהיחיד הוא מבני עירן (ובני עירן ל"ד אלא תחת
מוס' אחר שנותניו לו חם ע"ס) וענין ד"מ שהגידו אבל מסיק
וכתב שס ע"ז ו' בפסור ב' כתב בעינין זה דאפי' נגד יחיד שאינו
מבני עירן קקראים מוזקים ע"ז . (דוס לרמ"ך ולייבש דלא תיקפו דבריו אהר"י)
ס"ה כאן דלא אינו מבני עירן דלא משב מוזקים נגדו חסוד דמסתק בוס : ו קקראים מוזקים פירוש ואמרינן להיחיד ברר
דאיותק כו' המוכיח מחברו עליו הראייה ואם אין לו ראיה ישבעו קצת מהן ופטורים מעניניו ואם ירדו נותקין השנועה להיחיד
וכבר כד"ס בדין המוזק וגם לענין זה דיכולין לומר קים לכו כההוא מ"ד במקום ש"ס פלוגתא כ"ס בת"ם ע"ז ע"כ שכלל
אל דמי מוס' ועניניו יקוד ורבים יחד וגם עדיפא כהייהו דהקהל דמרי היחיד לפרוע להם חם מיד או ליתן להם משכון ואם יבדר
ביתוד ראיותיו שירדו לעשות או המשכון ומ"ס מור"ס וכר"ך ליתן להם משכון ר"ל וגם נר"ך ליתן להם משכון ופך כתב בהדו"ת
במרדכי שס שני הדינים יחד וכד"מ הביאו עוד כתב דכל ספק ושענה שאינה כרוכה לפטור
מהם סבב התלך כמוזק עד שירב שהוא פטור ומה שמסיק מורי רמ"א דוקא בענין מסיס
ועמו כיון שהינם הם גובין לתנו לתלך הדין קודם התלך ונר"ך היחיד לבדר וכותו לפני התלך
אבל שאר דברים אין קקראים מוזקים לענין זה שהיה ודע על העלויה ככ"ל אבל בנתינת
המשכון הם שנים וזה שכתב ומכל מקום וכו' : ו ומכל מקום נר"ך היחיד ליתן להקהל
משכון השעם כדו שהיה הוא התובע לדון שאם לא יתן משכון או יבא הדין לרדי המשכה דמי
שהקהל רד עמו לדון כדאמרינן קדישא דמי שותפי לא תמוס' ולא קקראי וק"ל : ה ומותר
לכוף בעניניו מסיס וכו' כך כתב העור גם כן לקמן סימן כ"ז ע"ז :

ה א אסור

טורי הדיב

היהוה באופן עליו באחריו שהיא שלו כשפסו בעדים אלא כל שאין לו מנו ודאי מוזקין ממנו אלא דכתבון לומר דלא עשה איסור בזה שאין כן א"ס לא
היה טענה לו על גוף התפס לא על איה טוב מהר אחר עשה אסור במה דעושה דין לעצמו ותוספו כלל רשות כ"ד - אבל בזה אין עשה איסור ומ"א
בשפתן כ"ד יקוב הדין כניהם ולא מקרי זה מוזק כל שהיטילו פטוי עדים וכן משמע כונת סמ"ע בשעיף קטן ג' ומו"מ ז"ל תלוק על דברי מהר"ק
אלו כי הדין ממנו דמ"ל דיכול לתפס באין ספק מבורר לנו ותפסתו הוי תפיסה ובאמת גם מהר"ק לא נכתבון בזה אלא כמו שכתבתי - וכל דבזה
שכתב מהר"ק שאין לו כשות להבדלו אם עבר והכהו ואין עדים בדבר רק שהו' מודה בדבר אינו פטור במנו דלא תפסו ה"ס עשאו שהכהו ואמר שדקי
הכהו דלא אמרינן כן ודאי' מדברי רבינו העור שכתב אלא אם אין יכול לבדר שגדוקין וכול להוסיף ממנו לאו כל כמיניה כו' וקשה פשוט ואפי' מ"ס
נראה דקמ"ל דלא פטיקן ל"א אפי' באין עדים בדבר ההכאה דלא הורשה להכות אלא בתפס התבדר לנו דוקא ככ"ל :
בטור אין סותרין את רינו לבאורה קשה היאך ס"ד לבתור מה שפסו ענין ומו' דאפילו לכתחילה וכול למעבד הכי ולמה לאן דיבעד
ונראה דכתבון בזה להוסיף מלתא דוכר רטנו כס"י ק"ס ח"ל אפי' שכתבתי לה דנין לירוש' העלויה אלא לפרוע
מורד' הלוה שמת בתיי העלויה אם עבר הדין וכו' אין מוזקין מידם עכ"ל ח"ס כאן דאפילו הכעל דין שנמי שפסו כה"ס דהיינו הלכה ואין מורד'
כן כ"ס דמ"ד דוקא בדין שפסו כחו הוא דלא מהר"ק שכתב אלא לא כעל דין גופ' קמ"ל דאפי' סבב דין שלו שפסו בעצמו אין סותרין איהו
כחו דאם נעשה לפני דין - ואזו ר"תי כספר הפרומות ק"כ' דכתבם כן להדיא בההוא דין דמ"י ק"ס שכתבו ח"ל וק"ל ודעבד דוכא לפסיה' וכו' :

id est... de... et...

... de...

DE ...

... de ...

הויטן משפט ז הלכות ריינים

מאירת עינים

אשה פסולה לזון ולביתן לה מעדות ועמי' דולף כע'א סכת טעם ז' : יא' דשתיוי' כו' עד דני ממונות

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

דלוקן סי' ל"ח העולמי דכוננה לזוהי יהי עד א'ע'פ' שלח העיר אח' כ' לענין דלמ' כמל'א' חקן קרוב או פסול כל העדות כטלה

כ' יא' אשה פסולה לרון : א' דשתיוי' כו' עד דני ממונות אכל אוסור והיתר אסור אפילו לא שח' עניי' עדי אסור

אבל אם אינו מעיד כגון שהג' ריינים ראו המעשה (ד) אפילו כיווני ראיהו בתורת עדות טו (ה) אם ראהו ביום נעשים ריינים ודנים על המעשה ההוא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אם העיר אחד מהרינים יד בפני חבירו על מעש' שראה אינו יכול להעשרף עמהם לרון על אותו מעשה

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

אבל אם ראהו בלילה אין דנין על פי עצמן אבל בעדות אחרים אין דנין (ו) ויש אגמרים שאף בחומנו לעהיר דניום בעדות אחרים (ז) וכל מה דנין דאורייתא

טורי זהב

והתרי' לא בא סך קל להתיר לזוכה לז' ב דלא תזילא דהוא נ'כ ככלל פסולות : ס' המגירה חבירו כו' כמ' ע'ס' כ' לא כתב דלוק' מ' יוד מוסקן נראה שמנו כההוא נכרול שולל כד' יודא' ומת' ו'א' דעבר הוא ואכרי' עליו דעברו הוא ש' מ' דאמר הנידיו הים דן עליו שהוא עבד ובאמת

מאירת עינים השן משפט ח ט הלכות דיינים שפתי כהן ה באה הגולה

ע"פ דם הוכחתי כל זה בדריסה ככתביו וכו' אחריו אבל זה כ"ל
עיקר: כך ואין בזה משום ל' הרע המהרהר בעצמו כפי'
לא כ"ל ע"פ וילך ר"פ אלו מנחם ר"פ אלו מנחם ר"פ אלו מנחם
הענין האכסום ההם הנקרא כו' ואין יודע מהה זה אם לא שהאליה
הגדלו דבריהן ואי היה בזה
משום ל' הרע לא היה מהרהר רביו
ע"פ כתבו בתורה ע"פ: כה
לשכוחו וכן אם הווקו בנמוכו
פטור כ"ל וכן הוא ע"פ סו"ס
שם וכתב דאפי' וכול' להגילו
בד"א ע"פ ל':

ט שלא ליקח שוחד והתרת שבר בטלה יובו ה' סעיפים

א א (א) אמור מאור צריך הדין ליהדר שלא
ליקח שוחד ב אפי' לזכות את
הזכאי ואם לקחו ג נצריך להחזירו כשיתבענו הנותן ד וכשם שהלוקחו עובר בלא
תעשה כך הנותנו עובר בלפני עור לא תתן מכשול ולא שוחד מטון בלבר ה אלא אפי'
ד שוחד רבירים (ב) וכול' דין ששאל שאלה פסול לרון לזה שהשאלו זבמה
דברים אמורים כשלא היה לו לרון להשאל ה אבל היה לו להשאל כשר שהיה
גם זה שואל ממנו:

הנה ודוקא ברמי' לשאל ממנו אבל בקצתו בעלמא ולא מוכח שצוה משום הדין לא (מהר"ן
ע"פ ל'):

ב (ג) אם קדם התיבע ושלא מנחה לרין קודם שיומין לנתבע לרין ו אין
הנתבע יכול לפסולו אלא אם כן הדין רוצה להחשוך עצמו מאותו דין
(ד) ממרת חסירותו (כגון שידע שנתקרב דעתו לזה) (טור):

ג כהנהגו לעשות לבית דין קופה שפוסקין ממון לפרנסת בית דין ומגבין אותה בתחלת
השנה או בסופה ואין בו משום תורת שוחד ותורת אגרא ה כי הובה על ישראל
לפרנס דייניהם וחכמיהם וגם אם יש נרבות ט או הקדשות סתם לוקחים מהם:
הנה י ויותר טוב לנכות מתחת השנה שהיא מוכן להסכי' עלה ויטערו להחזיק או להחזיק
עוכה לשום אדם (טור):

ד ל כל דין שיושב ומגדיל שבר לסופרים ולשעשים הרי זה בכלל יא הנוטים
אחריו הבעע:

ה יב הנוטל שבר לרון (ה) כל דיניו שהן בטלים יב אלא אם כן ידוע
שלא נטל בהם שבר י ואם אינו נוטל אלא שבר בטלתו מותר והוא שיהיה ניכר
לכל

להשגח על ידה אחריו וכו' ודאפי' לקבלו מחד אבו' ג'ם לקבל מתרווייהו בשום ופס' משנינו יחד אפי' ללא שיקדם הש' וכו' א'
כדיניה ע"פ: ג נצריך להחזירו כפי כשיתבענו אבל בלא תביעה א"ל להחזירו כיון דלא קבלו אלא מרובן הנותן וכדי לזכות את הזכאי
ול' לריבית דלתיב ביה ותי אחיק עמך ע"לך להחזיר לו כדי לסיבות בו וע"פ: ד שוחד דברים במרסיה ככתביו דר"ל שוחד
ענינו כמו הוא דמט' נדע' מהדין או כישה רוק שלפניו וכן משמע במרס' מיהו אפי' שוחד דברים ממש ג'ם אסור כמו להקדים לו
ש"ל ולא היה דרכו להקדים לו שלום וכל כוונתו כוונתו אשכרו דברים כללו באסור ריבית כמ' השור והמחבר ב"ר סי' ק"ם ענין
שם: ה אלה היה לו להשאל כו' פ' אפי' לו השאלו דעין כיון דמס' לו להשאל או שאלתו שאל ממנו אין עליו תול' שוחד
שהיה גם הוא וכול' לשאל ממנו כמורה וע"פ שכן מוכח מל' הגמ' וכן מוכרס' אנו לפר' דברי העור וכו' א' במרסיה ע"פ: ו אין
הנתבע יכול לפסולו אפי' אם בשנה שלח לו היתה תביעתו מפורסמת שיתבעו באותו תביעה טור: ז ממדת חסידות וכו' כה
מהר"ך בית כ"ו ה' דליוני אלא מדת חסידו' היינו כשענה כן להדין שלא בפניו כע"ד מכירו אבל בפניו ודאי אסור דודאי יסתמו
שענתו וק"ל וע"ד מ' שכתבו: ח כו טובה על ישראל לפרנס כו' לפסוקי לה מכתבו והכתן הגדול מחזיקו נדלוהו מח' אחרו'
ט או הקדשות סתם פ' לאסוקי אס הקדשו' לשום דבר מיוחד דאי אסור לשנותו לדבר אחר וכו' א' ב"ר סי' ק"ל וכו' ד' סתן דר' ג'
וע"פ: י ויותר טוב לנכות כו' א"ל הקמבר וינכין אותה מתחת השנה או בסופה קאי: יא הנוטים אחריו הבעע כגני שמו'
כתוב דלא לכו בדריס אניהו וישו אחר הנבע וע"ד מ' שם אזה: יב הנוטל שבר לרון כו' גם הנוטל שבר להעיד אין עדותו כפ' כ'
עדות וכן כמשהו וכתבו מור"ם לקמן סימן ל' ד סי' י"ט ע"פ: יג אפי' ידוע שלא נטל כו' כירו וואו איתו דין הוה דין ממירס'
אפי' שנטל שבר על דברים אחרים ע"פ פס' וכל אחריו ו' ל' עוב' עכירה א' שכל דיניו ועדותיו בטלים ער שצוה תשובה דשני דמחל' שבת
ק"פ כו' ע"פ

מ משנה בכורות דף כט ע"פ כן דקדק הר"ן ס"ב ס"ב דקדושין מדתקן דינו ולא תקן דינו י מעובדא דקרינא בתובות דף ק"ה ע"פ

טורי זהב

שמת' חמירא חן מנדא כדמכות פ' ואלו מנחמן ק"י ו' היינו לפי עונש הנשט' אבל בע"הו כח לבריות לטובל שמת' מהכאה ופשוט וזה היה ויכוח בין ר"י
לר"ן דר"י היה רוצה להקיש לר"ן על שהזמינו כמבואר ע"פ ו' א' אחר כמתחכם לדמות א"ס נטיע' שלוח דרכין דליוני חייב אלא מלקות ופס' הכרתו
עליו שמת' והקשה לו ר"ן מ'ט' באמת והיכיר לו דע"פ מוני' כלומ' דהוא חייב באמת שמת' אלא דרב מכניד ויחזו ויתר חמיר בעיני העולם אבל
אפי' בעיני מה שהוא חמיר באמת מאל' למירן דחייב שמת' ומלקות ולפי' ראית עיני הדין יעשה לו ומס' הכרתו הפוסקים פגע' א' מלקות ופגע' א'
שמת' ונקיש שמת' דיותר חמיר בעיני כלמכות האלו דאפי' בזה כאלקן כ"פ מהכאה הקלה וכו' מע' ס' ק' כתב דאיכא נחתן בהכאה וק"ל א' ח' מ' ח'
מירן ר"ן ונדר' מה למלא לא היה ע"פ ג' עדים ואינו נחתן האלו ב' למלקות - ע"ל ב' יק"ל הלא הכיר הרמ"ם פלוגי הקלני אלא לנאמנות דלמי' אבל
לא משמתינן על זה וכו' וכו' וזו משמע דמתקין ע"ל' ולפי' מ' טיחא הכל'
ס' ט' בש"ע ס' א' כשיתבענו א' כתב הסמ"ע ו' ל' לריבית אשתמיט' דברי ר"י שאל' דף ס"א ו' ל' ריבוי' קצובה וכוסין איתו ב' להחזיר
אם כתבעו כחיים עכ"ל - הרי גם כריבוי' בענין תביעה והיא ק"ל דיוכל דייניו כשיבטעו: ופע"ש כח'
אין לו ממון רק מה שלקחו ממנו כריבוי' קצובה ועדיין לא החזירוהו לו ובת' התלו' לקחת אותו ריבית מיד אותו האדם מהר"ן ו' ל' דא' ל' ליתן און
כאן תביעה מן הלום שיחזירו און כאן ממון כלל דהרי בענין תביעה כ"ל ועוד ראוי' מיר' מ' סי' קס"א דכתב שבוטין אותו לקיים עשה דמי' אחיק עמך
אהדר ל' כי הכיר דנתי' כמ' כ"ל פ"ל כאן לא משו הריבוי' לזה שיוכל להחזיר עצמו ע"פ און מוזילין מהר"ן וק"ל - ס' ו' ואמר לב' ע"ד תנו וכו'
כתב הסמ"ע סי' י"ב דאם לא אחר מתחלה כלום דא"כ נצריך לשלם וט סכר בטולה כסופעל כעל - עלע"ד כן דהא אפי' כפי' קב"ס כפודע סוכו של
מכירו שפסר הלוה משעם ויכול לומר מפייה הויתו למלוה בלא דמים ק' וכו' איכ' לומר הויתו הלו' לדין אחר שפי' כפוי ממלכה ותו דכתבו התו'
פ' הכובס ד' א' כפודע דכל מי שעשה עושה לתכירו שלא מדעתו אפי' אפי' ל' פסידא און נצריך לשלם דה"ל מברית ארי דמזה קעבוד ה"ל לא שא'
ומה שכתב סמ"ע ראוי' מאברהם ל' ל' לכתן דמס כרי הווקא דאי לא זה המוכר אנהיה היתה באכפת לער - כתבו התו' בכדריס דף ל' ו' וה"ל ס' ב'
הכובס כל הוכר דברי הווקא חייב לשלם - ותו לפי דברי הסמ"ע היו לו לרמ"ם והעור לכחוב ג"ס כאן דשאלם כפועל בעל כמ' ג"כ אפירה אלא

שפתיכון חשן משכנו מז הלכות דיינים מאירת עינים

טז ארון השור (א) כותני לו זמן ל' עב"ט וע"ל סי' כ"ד כס"ב ע' א
מחלת דבר (ב) ואם מחילין אה"כ ע"ל סי' פ"ו
וכו' ופי' אה"כ (ג) אין כותנין זמן לבעלה (הנה ופי' אין
קצו ל' ידוע שדעתו להשגיח רק עם לכבודו הפסד בזה כדכ' להביא

טז כמה זמן נותנין להביא ראיה וזמן השלח הרם וכו' ה' סעיפים:

א א אמר אחר מעבלי הדין יש לי ערי' להביא
ב (א) נותנין לו זמן שלשים יום ורא' אחר
שלשים יום פוסקין הדין ג (וגד' לשם) (מרכי' ס"ס
זה בדר') כ' יאום מביאן אה"כ יתור הדין
ג ואם בלוי וזרע לב"ד שפלוני ופלוני הם עדים בדבר
והרחיקו גרור נותנין לו זמן עד שיוכל להביא: והוא
הדין אם ידוע לב"ד שיוכל לבד' דכרוי תק"ל ד' (ג)
אין כותנין לו זמן לבעלה (כ"ד בס' ד הר"ע טע"ו וע"ל סי'
כ"ט סע"ל ד' :

ב ה ה הא דיהבי זמן שלשים יום דוקא כשתבעוהו תחלה בלא ראי' וחיובו ב"ד
שישבע וזה טעמן יש לי ראי' ואינה מצויה עתה בידו ו' ואינו רוצה לקבל
שבועתו אז נותנין לו זמן שלשים יום אב"א אם טען תחלה יש לי ראי' ואינה מצויה עתה
בידו ז מה צורך ליתן לו זמן לכשיבא ושיבאלו הנתבע וכו' וזמן שלא יביא לא
יש לו טענה ואם חור (ד) ואמר אין לי ראי' וישב לו בלא ראי' (ה) ה
יש מי שאומר שישבע ופסטר ואינו נאמן להביא עור ראי' :

ג ה ואם הנתבע מבקש זמן כדי להביא על טענות ההובע אם נראה לבית דין שאינו אלא
דמיה ט אין כותנין לו זמן י' וגד' להביא מיד אבל אם נראה לבית דין שברוך
זמן כדי לתפוס ולשום לבו על דברים שבוטל בכו' כותנין לו זמן כפי הסדרך (כ"ד בס' תשובת
הר"ע ט) אבל אם כתוב בשטר י' שפטרעו (ו) כלי דמיה כל תכאוף שנאמן קיים
(כ"ד בס' הר"ע טז)

ד וטען אחר מעבלי דיינים יש לי זמות בעדים או בראיה ואינו יודע ביד מ' הוא חייב
[הרין להטיל הרם על כל מי שיועד לו זכות בעדים או בראיה שיוודע לדוין אפילו
אם הזכות של העדים והראיה יודע בהם י' מי שכנגדו חייב להגיד:
הנה וענין ל' סימן ע"א סעיף ו' וט' כולד כותנין מרס טע"ו ו' אם טען
י' שנכדו הוא פסול לשבע אם כותנין מרס על זה:

ה ה האומר לחבירו ד' (ז) שטר שבידך זכות יש לי בו אם הולדת מורה שיש
לוה בו זכות חייב להוציא בביית דין ובית דין עמיתקו מה שכתוב בו מזכותו אב"א
טו אם הלא אומר שאין בידו שטר שיהיה בו שום זכות לזה אין מחייבים אורחו
להראות שטר לשום אדם אבל אם ירצה זה להחרים הרם טעם לכל מי עשה בידו שטר
שיש

לפני זה בס"א י"ל דהוא כנר דמי' לא יהיה ההוא כ"כ בנורה מ"מ ע"י רא' שיכף יורה לו הכתב או הכ"ד ויאמרו ע"ז
בשבעות או והפכו השנועה מש"כ כסכבר בשע: ז מה נזכר בו' וכן הדין מי טען שאכד שטרותיו באונס הגזירה ולדיוקן
המקום א"ל לו להביא ראיה כ"כ ריב"ס סימן קס"ע דף מ"א: ה י' מי שאומר ששבע ושפטר סי' ל' ראיה
דקמת' דמשיב לו בלא ראיה היינו משכ"ג נגד תביעתו ושפטר ואינו בו' ויכ"כ העור נכס' יע"י ולא מלחמותי שחוק' ע"ז רק
שכ"ג מפקפק ע"ז קצת ע"י ע"י א' כתב גם כאל' ז' ע"י שאומר ששבע ויב' כותני' ויב' כותני' ויב' כותני' ויב' כותני' ויב' כותני'
דהחכר ל' כיון לכתוב בו' מי שאומר מאוס דום פלונית בזה אלא כל מקום אמר דין שאינו כוכר ג"כ כשאר פוסקים כתב ע"ז וז' מי
שומר וכן מוכת לפנים בדכתי המחבר בכת' מקומו: ט אף כותנין לו זמן כן אם קצונו לו זמן ועינין שכת' זכותו למכר אם
א"ל להודיעו פוסקין הדין אלא נכסו וע"ל ס"ס ו"א: י' ונזכר להבי' בו' וע"ל סי' ס' א"ס יוכל להזכיר ולטעון כשכתבו לו זמן
לשעון ולא בא: י' שפטרעו לו בלא דמיה כו' ראיה לדין זה מ"מ לטעון סי' קכ"ט ע"י דאם התנה עמו הכל כע"ז נכדו לענין
שיכול להפטר ממנו מיד וא"כ הוא צער כ"כ בל"ה וק"ל: יב' מי שכנגדו חייב להגיד העור כס' הר"ע משי"ס בזה ו"ל דמי' הוא
מאחר אדרבה כ"ס הוא כיון שיש בידו זכותו על כנגדו והוא תובע אלא כדן הח"ך יאכלוהו דבר אכזר להנכותו מיוון שאינו שלו וי"ע
הא' כ' הר"ע כשכתבו כלל ו' סי' כ' שכן הוא עיקר ובזמן פתם המחבר שכנגדו חייב להגיד ולא כת' מור"ס כל"ס וי"ל דדוקא
כשכותנין מרס סתם כת' דם הקדושים לאו בני עדות כיונה אבל כשמתרס כדד' שנותני' מרס דם אחרונים ופ"י על בעל דבר עצמו
שורה האמת ויגידו המעשה אך היה מל' המרס גם עליו ולא ע"י מכתש הב' ע"ד דבר זה לריבו' הדיוני' לעצות כן ואף שכתבו לקיים
בס' כ"ח סי' ק"ו' דנבי כ"ג דמפ"י חולק ח"א' וכת' דאין המרס מל' על הקדושי' מ"מ י"ל דמור"ס הכריע בזה כדע' המדכו' והיותר
כד' דמי' העור והמחבר אפי' הזכות ביד שכנגדו ר"ל שזכות בידו שטר שכת' ע"זו וזכותו או הנבע' דין וידע מי קן העד' הודיעם
זכות על זה מל' המרס שיראה העד' או יגיד מי קן העד' מש"כ כשכותנין מרס על מי שידע לו עדות כע"פ שיכ' ויגיד בזה דוקא כת'
שאין הקדושי' ומי שכנגדו בכלל המרס ללא מל' ע"י עדות אלא אמו שראוי להגיד וכס' לדב' ולא חתוינון בזה דחתיוב להגיד והיום
הודלת בע"ד כמחזה עד' דל"כ כל מי שטופס בלא עדים כמו כלמר כיון דחתיוב להגיד ע"פ המרס ה"ל כאלו תפוס בפני הכ"ד ולא
יהיה נאמן לטעון ע"זו כדו דמי תפוסתו אלא ודאי כל כ"ג אף שורה באתן כמה שאומר אתה חייב לי במינו דלא הויה וכת' בגמרא
בבבס' בזה דאמרין מל"ה וסכ"ה לו עליו וכמ"ס בס"ג כ"ס ובס"ס י"ז ע"ש ודוק: י' שכנגדו הוא פסול לשבע אם כו' ע"ש
לא נאמתק בזה המחבר וכת' כששעות דאין כותנין ע"ז מרס ושאלדרכה ראו' המוסר המבקש ליתן ע"ז מרס אם לא שאמר כו' ל' ע'
ל' עדים שהוא פסול ואינו ריבו' להגיד בלא תרס ע"א כת' שם דנותנין מרס אבל בני' ע"ס נראה קצת כאלו הוא פלוגת' בזה
וע"פ ר"ב: טו אם הלא אומר שאין בידו כו' ובאומר אינו יודע אם יש בו זכות בזה לא כת' הלא הוא ממילא כלמד ל"ל א"ס
אין יודע מחייבו אתה לראות ולבדוק בתוך שטרך ואם תמצא שיש בו זכות וכת' הר"א ל"ד' ואל' אפק' מקנ' ע"ז תראה ג"כ להבי' א'
הס' ויכנו ויבררו הדבר ודברים אלו כתבן הרמב"ם בזה' טוען בפ"ה הביאו העור כמ"ס דנכדו חייב וידע לכתוב אותו להביא
ר"ל בלוי וידע אינו חייב וע"י כתב בס' הרמב"ם ע"ש וזמן שאכד העור מחיימין מרס סתם ואם טען כרי שהוא יודע
נדלוי ששבע שם לו זכות בו הוא אפ"ה הרי זה שבע היסת שאינו אפ"ה ובאכד מרס ע"ל ג"ל טעון כאשר ממני דה"ל אם טען לא

היה
טורי זהוב
ט"ו (בשם מהר"ו וצ"ל ה' בשור וזה טען י' כו' ואינו רוצה לקבל שבעות כו' י"ל מאי ל"מ א"ס ישבע עכשו הלא אסיביא
רא' ויתיר הדין ונראה דאם ככר שכבע לא יוכל להטיל מרס עבור עדות להכתשו ולפסול
אינו

פאירת עינים חשן משפט יה הלכות ריינים שפתי כהן מז באר הגולה

אלא כתיבי מיונות ע"ס : ג ילכו אחר הרוב שנים אומרים ס"ק ט' : (ב) אכל ארבעה אומרים כו' וכתב מור"ם ב"מ ע"ד כו' כח ללמדינו בזה דלף בדדיוי נפשות אין הולכין אחר הרוב אכל כ"ב כ"ב חלובה כו' אם כשנכתבו שנים המתייבבים על המוכים מ"מ בדיוי מיונות שיה שפתי חובה לזה היה חובה לזה היה חובה : נגד האומרים אין ע"כ ס"מ וכתב מור"ם ב"מ ע"ד

ד ואתר אומר איני יודע אס' סימיו לרעה אהת מוטב ואם לאו ג ילכו אחר הרוב כ שנים אומרים זכאי ואחר אומר חייב זכאי שנים אומרים חייב ואחר אומר זכאי חייב אחר אומר זכאי ואחר אומר חייב ד ואחר אומר איני יודע ואפילו שנים אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע ג יוספו שני דיינים ונמצא שהם ד המשנה נושאים ונותנים ברוב אם שלשה מוכים ושנים מתייבבים זכאי ואם שלשה מתייבבים ושנים מוכים חייב שנים אומרים זכאי ושנים אומרים חייב ואחר אומר איני יודע ה יוספו עוד ריינים ג (ב) אבל ארבעה אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע או ששמו שלשה זכאי ואחר אומר חייב ואחר אומר איני יודע ז בין שהוא אותו שאמר החלה איני יודע בין שהוא אחר ה הולכים אחר הרוב :

הנה (ג) וכן כ"ל עיקר ה' לזה כמו שכתב לעיל סי' י"ג פ"ק ד' בהפסוק והוא דעת החולקים ט יואפשר דעמו לתקן אין כשנכתב תורה יותר מ' ובין ורדו ומתלה ל' אף חייב ג"כ דק שחולקים ה' דעת הרמ"ם והשנים דעת הרמ"ם א' קהל שבררו ד' ז' כו' כו' אף הולכים אחר הרוב י אף רוב אכל כתיב דין ואלא אמרו ה' הולכים אחר הרוב והם שקולין אין אומרים זכאי אחרים ויכריעו שהרי הקהל לא לקחו רק לו המבורכים אלא המבורכים יכולים לשאול לאחרים ויפקדו על מוסר מה שיראו (כ"ו סוף סי' י"ג נשם תשובת הרמ"ם) :

כ חיו מתצה על מתצה ואחר אומר איני יודע הרי אלו מוספין שנים אחרים וכן אם נסתפק ברוב מוספין והולכים ע"ע א' הגיעו לע' א' ואמרו ל' זכאי וז' חייב ואחר אומר איני יודע נושאים ונותנים עמו עד שיחזור לצד האחד ונמצא ל' מוכים או מתייבבים ואם לא חור לא הוא ולא אחר מהם הרי הממון ספק ומועמרים הממון בתוקף בעליו :

ג יכל מי שאומר איני יודע אינו צריך לתרו טעם לבריו ולהודיע מאיזה טעם בא לו הספק ברוב שמראה המוכה מאיזה טעם מוכה והמתייבב מאיזה טעם מתייבב : ד כ שלשה שישבו לדין וסלק אחד מהם עצמו (ה) אין השנים יכולים לגמור הדין : הנה וזה הדין אם נכדלו מתפלגים יותר משלשה י' וכתבתי אחר כמו שכתבתי לעיל סוף סימן י"ג :

ה הא דאמרין בגמרא הרב ותלמידו אין מונים להם אלא אחר ה' היינו דוקא בשעריה שמלמדו הרב הדין וע"ל פ"ו סוף ד' ואפילו בכמה גוונא כ"אס הוא תלמיד כרב אמי ורב אפי' דלגמריה ררב הווי צריכי ולסבריה לא הווי צריכי י' יכול ללמדו בשעת הדין ודן עמו אבל אם אין מלמדו בשעת הדין אע"פ שהיה תלמידו מונים להם שנים רק שהיה לוקצת סברא לחבין לישא וליהן :

הנה ובענין איסור והיתר או דמי טומא' וטהרה אפי' תרין לשכתותיה מונים להם שנים (ס"ו) : ו ע"ב דין פוסקים בדיוי ממונות י' שלא בפני בעל דין : יט כ"ע

ששה שאלו א' מהם איני יודע והוא ע"ס א' ואלו א' אחר מהארכעם איני יודע שהדין נגמר על תמילת שבתין נג' ואם כ' מהם אומרים זכאי או חייב וז' אומר הופוכין הולכין אחר השנים שהן הרוב והנזיל לדבריו אלו ראייה מהירושלמי ופ"ה שהאריך ומ' המעבר כ"ס י' ג' נ"ב הם דברי הרמב"ם והב"י הנ"י ע"ס ע"ס נשם י' וכדו' שלח תקנה דבריו זה על זה וה"ל דמי דמי ח"ל' בין ישנו מתלה דעת' לתלמ' (דלירי ב' ה' וכו' וכו' הרמב"ם מודה) ובין ישנו מתלה אדעתא דעשה וכו' חולק זה הרמ"ם כ"ס פ"ה דסנהדרין כתבתי לשנון בדרכה ע"ס זה כדעה ל' ע"ד כדעה מור"ם אכתב שהיה מתלוקת וס"ל עיקר דהולכים אחר הרוב ומיד אחר זה כתב מור"ם ו' קהל שבררו ד' ז' כו' כו' אף הולכים אחר הרוב ואלא אמרו חייב שנים אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע ג יוספו שני דיינים ונמצא שהם ד המשנה נושאים ונותנים ברוב אם שלשה מוכים ושנים מתייבבים זכאי ואם שלשה מתייבבים ושנים מוכים חייב שנים אומרים זכאי ושנים אומרים חייב ואחר אומר איני יודע ה יוספו עוד ריינים ג (ב) אבל ארבעה אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע או ששמו שלשה זכאי ואחר אומר חייב ואחר אומר איני יודע ז בין שהוא אותו שאמר החלה איני יודע בין שהוא אחר ה הולכים אחר הרוב :

הנה (ג) וכן כ"ל עיקר ה' לזה כמו שכתב לעיל סי' י"ג פ"ק ד' בהפסוק והוא דעת החולקים ט יואפשר דעמו לתקן אין כשנכתב תורה יותר מ' ובין ורדו ומתלה ל' אף חייב ג"כ דק שחולקים ה' דעת הרמ"ם והשנים דעת הרמ"ם א' קהל שבררו ד' ז' כו' כו' אף הולכים אחר הרוב י אף רוב אכל כתיב דין ואלא אמרו חייב שנים אומרים זכאי ושנים אומרים חייב ואחר אומר איני יודע ה יוספו עוד ריינים ג (ב) אבל ארבעה אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע או ששמו שלשה זכאי ואחר אומר חייב ואחר אומר איני יודע ז בין שהוא אותו שאמר החלה איני יודע בין שהוא אחר ה הולכים אחר הרוב :

הנה ובענין איסור והיתר או דמי טומא' וטהרה אפי' תרין לשכתותיה מונים להם שנים (ס"ו) : ו ע"ב דין פוסקים בדיוי ממונות י' שלא בפני בעל דין : יט כ"ע

ששה שאלו א' מהם איני יודע והוא ע"ס א' ואלו א' אחר מהארכעם איני יודע שהדין נגמר על תמילת שבתין נג' ואם כ' מהם אומרים זכאי או חייב וז' אומר הופוכין הולכין אחר השנים שהן הרוב והנזיל לדבריו אלו ראייה מהירושלמי ופ"ה שהאריך ומ' המעבר כ"ס י' ג' נ"ב הם דברי הרמב"ם והב"י הנ"י ע"ס ע"ס נשם י' וכדו' שלח תקנה דבריו זה על זה וה"ל דמי דמי ח"ל' בין ישנו מתלה דעת' לתלמ' (דלירי ב' ה' וכו' וכו' הרמב"ם מודה) ובין ישנו מתלה אדעתא דעשה וכו' חולק זה הרמ"ם כ"ס פ"ה דסנהדרין כתבתי לשנון בדרכה ע"ס זה כדעה ל' ע"ד כדעה מור"ם אכתב שהיה מתלוקת וס"ל עיקר דהולכים אחר הרוב ומיד אחר זה כתב מור"ם ו' קהל שבררו ד' ז' כו' כו' אף הולכים אחר הרוב ואלא אמרו חייב שנים אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע ג יוספו שני דיינים ונמצא שהם ד המשנה נושאים ונותנים ברוב אם שלשה מוכים ושנים מתייבבים זכאי ואם שלשה מתייבבים ושנים מוכים חייב שנים אומרים זכאי ושנים אומרים חייב ואחר אומר איני יודע ה יוספו עוד ריינים ג (ב) אבל ארבעה אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע או ששמו שלשה זכאי ואחר אומר חייב ואחר אומר איני יודע ז בין שהוא אותו שאמר החלה איני יודע בין שהוא אחר ה הולכים אחר הרוב :

הנה ובענין איסור והיתר או דמי טומא' וטהרה אפי' תרין לשכתותיה מונים להם שנים (ס"ו) : ו ע"ב דין פוסקים בדיוי ממונות י' שלא בפני בעל דין : יט כ"ע

ששה שאלו א' מהם איני יודע והוא ע"ס א' ואלו א' אחר מהארכעם איני יודע שהדין נגמר על תמילת שבתין נג' ואם כ' מהם אומרים זכאי או חייב וז' אומר הופוכין הולכין אחר השנים שהן הרוב והנזיל לדבריו אלו ראייה מהירושלמי ופ"ה שהאריך ומ' המעבר כ"ס י' ג' נ"ב הם דברי הרמב"ם והב"י הנ"י ע"ס ע"ס נשם י' וכדו' שלח תקנה דבריו זה על זה וה"ל דמי דמי ח"ל' בין ישנו מתלה דעת' לתלמ' (דלירי ב' ה' וכו' וכו' הרמב"ם מודה) ובין ישנו מתלה אדעתא דעשה וכו' חולק זה הרמ"ם כ"ס פ"ה דסנהדרין כתבתי לשנון בדרכה ע"ס זה כדעה ל' ע"ד כדעה מור"ם אכתב שהיה מתלוקת וס"ל עיקר דהולכים אחר הרוב ומיד אחר זה כתב מור"ם ו' קהל שבררו ד' ז' כו' כו' אף הולכים אחר הרוב ואלא אמרו חייב שנים אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע ג יוספו שני דיינים ונמצא שהם ד המשנה נושאים ונותנים ברוב אם שלשה מוכים ושנים מתייבבים זכאי ואם שלשה מתייבבים ושנים מוכים חייב שנים אומרים זכאי ושנים אומרים חייב ואחר אומר איני יודע ה יוספו עוד ריינים ג (ב) אבל ארבעה אומרים זכאי או חייב ואחר אומר איני יודע או ששמו שלשה זכאי ואחר אומר חייב ואחר אומר איני יודע ז בין שהוא אותו שאמר החלה איני יודע בין שהוא אחר ה הולכים אחר הרוב :

מאירת עינים חשן משפט כב הלכות דיינים שפתי בהן יח באר הגולה

ע"ש: ב אכל חם השלים בידו מעות כו' אם קאי אמי שנשבע
לפרוע לחבירו לזמן פלוני ובכח הזמן השלים היענות כו' דין
העיד כו' ללא' ודי שבועתו ואמר שלא ומפרהו לפלוני כו' לו
עליו דין ודברים ואותו דין היה קרוב של פלוני כו' ע"ש ועיין
בד"מ מ"ט בס' ריב' עור כו' :
ג אפילו קבל א' מהפסולי'
בעבור כו' עדי' לכתוב' קח'
פסול אע"פ שהו' פסול לכל עדות
בעולם וכו' אם קבל קרובו כו' (א)
אפילו (שהוא כשר לאחרים) כו'
עדין או כו' דיינים דמהני וק"ל
ד' ויש חולקין וכו' וק"ל הנה'
זו קאי אמי' המחבר אחר זה
בפסוק ו'ל' ער שיגמרו' הדין וק"ל :
ה' כדון א' טעם פלוגתתו
פלוני כפי' הנמר' וכתבתיהו
בהגד' מ' וכתב הרשב"א
בנאום' ס' א"ת ק"ו' ויש יעמוד
פ"ד אחר הרי הוא דן ע"ש
הטענות והחולקות שנאמרו
בכפי' הראשון ע"כ :
דאיכא תרתי לריעותא כראש

כחיו ראשון דמון לכ"ד יכול לחזור בו וכו' דהנה' אשתי מ"ל דגמר
דין דדור לו כחיו ראשון הוה כשקפ' עליו ליבעב וכמ"ל הנה' ע"ש
או כמ"ל ר' ירוחם בכתביו ג' ע"ש שאמרו לו כ"ד השבע כמו
שאמרת הוה גמר דין וכתב בכתב ר' ירוחם ע"ש להדי' דאם אחר כך
מון לכ"ד יכול לחזור אבל
כשנשבע זה על פיו מודה הנה'
אשרי לר' ירוחם וכן כתב הנה'
ע"ש בשם האחרונים להדי' דגמר
דין דשבועה היינו כשקבל עליו
לישבע וכא"ל כן בפני כ"ד מיד
שקבל עליו לא יוכל לחזור בו
אבל חוק לכ"ד יכול לחזור בו ואם
נשבע מאחר שנשבע על פיו א'
לחזור בו אפי' אמר כן מן לכ"ד
ע"ש - נמצא ל' ירוחם והנה'
אשרי לא פלוגי אהדי' ולא דרבי
שניהם לברכה' כתבנו ודל"ל
כמ"ל וד"מ - ונס הנה' כראש
שיוודק בדין שבוע' להנה' אשתי -
ולא פלוגי עליו' רק כדון קבל עליו
קרוב או פסול ודלא ככרא' מבי'
וד"מ דפלוגי הנה' אהנה' אשרי
ע"ש כדון שבועה ודון :
ד' לכוין וכו' וק"ל
אין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם
כ"ל : רק לענין קבל קרוב או פסול כראש לכוין עיקר בהנה'
אשרי לא מהני רק בשקבל כמ"ל אבל מן לכ"ד אפילו לאחר גמר
דין יכול לחזור מאחר שאמרו שאלרבה ר' ירוחם ע"ש כ"ד
בהנה' אשרי - ועוד שפ"ד מוכח כן בירושלמי דהנה' איתא
בירושלמי פ' זה בורח שאין עליו אבא' כו' אמר לו כחוקן עליו אבוק
קבל עליו בפני שנים יכול הוא לחזור בו בפני ג' אין יכו'
לחזור בו (ובכ"ל בס"ק דמלועז' הביא הירושלמי הוה בקרא'
ופירשו בשם הרשב"א והר"ן דמסתמיהו לשעין בפסוקי' הוה קבל'
ומכאיו כ"ל לעיל ריש ס' י"ג ע"ש) שמואל אחר כשלא כשל מזה וכתן
לקום אחרי אפילו כשל מזה וכתן לזה יכול הוא לחזור בו ע"ש בירושלמי הרי
דאף לשמואל כ"ל כשל מזה וכתן לזה יכול הוא לחזור בו ע"ש וכתן
אפילו כשל מזה וכתן לזה שמואל ממון יוכל לחזור בו כשקבל בפני שנים
ואין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם ע"ש כ"ד אפילו
לש"ס' הדיינים אפילו הם לא מקרי ביה דין וכדלקמן ס' ל"ט ע"ש י' - ועוד
דחא שמואל ס' ל"ט ע"ש דאי' דאי' תרתי לריעותא כו' כתב הסמ"ע וכו' כראש
דאם קבל עליו כו' א' במתק' לא מקרי תרתי לריעותא וכו' מוכח מתשובת
הראש' ע"ש : ד' ככל ענין לא יוכל פי' ואפי' קבלו ע"ד
במקום שנים רי"ו ב"א ח"ב בשם הראש' ושאר פוסקי' ולא פוקי'
י"א

ע"ש: ב אכל חם השלים בידו מעות כו' אם קאי אמי שנשבע
לפרוע לחבירו לזמן פלוני ובכח הזמן השלים היענות כו' דין
העיד כו' ללא' ודי שבועתו ואמר שלא ומפרהו לפלוני כו' לו
עליו דין ודברים ואותו דין היה קרוב של פלוני כו' ע"ש ועיין
בד"מ מ"ט בס' ריב' עור כו' :
ג אפילו קבל א' מהפסולי'
בעבור כו' עדי' לכתוב' קח'
פסול אע"פ שהו' פסול לכל עדות
בעולם וכו' אם קבל קרובו כו' (א)
אפילו (שהוא כשר לאחרים) כו'
עדין או כו' דיינים דמהני וק"ל
ד' ויש חולקין וכו' וק"ל הנה'
זו קאי אמי' המחבר אחר זה
בפסוק ו'ל' ער שיגמרו' הדין וק"ל :
ה' כדון א' טעם פלוגתתו
פלוני כפי' הנמר' וכתבתיהו
בהגד' מ' וכתב הרשב"א
בנאום' ס' א"ת ק"ו' ויש יעמוד
פ"ד אחר הרי הוא דן ע"ש
הטענות והחולקות שנאמרו
בכפי' הראשון ע"כ :
דאיכא תרתי לריעותא כראש

ולענין

דין לפי מ"ט לענין שבוע' כמ"ל כן חוק לבית דין
אין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם
כ"ל : רק לענין קבל קרוב או פסול כראש לכוין עיקר בהנה'
אשרי לא מהני רק בשקבל כמ"ל אבל מן לכ"ד אפילו לאחר גמר
דין יכול לחזור מאחר שאמרו שאלרבה ר' ירוחם ע"ש כ"ד
בהנה' אשרי - ועוד שפ"ד מוכח כן בירושלמי דהנה' איתא
בירושלמי פ' זה בורח שאין עליו אבא' כו' אמר לו כחוקן עליו אבוק
קבל עליו בפני שנים יכול הוא לחזור בו בפני ג' אין יכו'
לחזור בו (ובכ"ל בס"ק דמלועז' הביא הירושלמי הוה בקרא'
ופירשו בשם הרשב"א והר"ן דמסתמיהו לשעין בפסוקי' הוה קבל'
ומכאיו כ"ל לעיל ריש ס' י"ג ע"ש) שמואל אחר כשלא כשל מזה וכתן
לקום אחרי אפילו כשל מזה וכתן לזה יכול הוא לחזור בו ע"ש בירושלמי הרי
דאף לשמואל כ"ל כשל מזה וכתן לזה שמואל ממון יוכל לחזור בו כשקבל בפני שנים
ואין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם ע"ש כ"ד אפילו
לש"ס' הדיינים אפילו הם לא מקרי ביה דין וכדלקמן ס' ל"ט ע"ש י' - ועוד
דחא שמואל ס' ל"ט ע"ש דאי' דאי' תרתי לריעותא כו' כתב הסמ"ע וכו' כראש
דאם קבל עליו כו' א' במתק' לא מקרי תרתי לריעותא וכו' מוכח מתשובת
הראש' ע"ש : ד' ככל ענין לא יוכל פי' ואפי' קבלו ע"ד
במקום שנים רי"ו ב"א ח"ב בשם הראש' ושאר פוסקי' ולא פוקי'
י"א

ע"ש: ב אכל חם השלים בידו מעות כו' אם קאי אמי שנשבע
לפרוע לחבירו לזמן פלוני ובכח הזמן השלים היענות כו' דין
העיד כו' ללא' ודי שבועתו ואמר שלא ומפרהו לפלוני כו' לו
עליו דין ודברים ואותו דין היה קרוב של פלוני כו' ע"ש ועיין
בד"מ מ"ט בס' ריב' עור כו' :
ג אפילו קבל א' מהפסולי'
בעבור כו' עדי' לכתוב' קח'
פסול אע"פ שהו' פסול לכל עדות
בעולם וכו' אם קבל קרובו כו' (א)
אפילו (שהוא כשר לאחרים) כו'
עדין או כו' דיינים דמהני וק"ל
ד' ויש חולקין וכו' וק"ל הנה'
זו קאי אמי' המחבר אחר זה
בפסוק ו'ל' ער שיגמרו' הדין וק"ל :
ה' כדון א' טעם פלוגתתו
פלוני כפי' הנמר' וכתבתיהו
בהגד' מ' וכתב הרשב"א
בנאום' ס' א"ת ק"ו' ויש יעמוד
פ"ד אחר הרי הוא דן ע"ש
הטענות והחולקות שנאמרו
בכפי' הראשון ע"כ :
דאיכא תרתי לריעותא כראש

ולענין

דין לפי מ"ט לענין שבוע' כמ"ל כן חוק לבית דין
אין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם
כ"ל : רק לענין קבל קרוב או פסול כראש לכוין עיקר בהנה'
אשרי לא מהני רק בשקבל כמ"ל אבל מן לכ"ד אפילו לאחר גמר
דין יכול לחזור מאחר שאמרו שאלרבה ר' ירוחם ע"ש כ"ד
בהנה' אשרי - ועוד שפ"ד מוכח כן בירושלמי דהנה' איתא
בירושלמי פ' זה בורח שאין עליו אבא' כו' אמר לו כחוקן עליו אבוק
קבל עליו בפני שנים יכול הוא לחזור בו בפני ג' אין יכו'
לחזור בו (ובכ"ל בס"ק דמלועז' הביא הירושלמי הוה בקרא'
ופירשו בשם הרשב"א והר"ן דמסתמיהו לשעין בפסוקי' הוה קבל'
ומכאיו כ"ל לעיל ריש ס' י"ג ע"ש) שמואל אחר כשלא כשל מזה וכתן
לקום אחרי אפילו כשל מזה וכתן לזה יכול הוא לחזור בו ע"ש בירושלמי הרי
דאף לשמואל כ"ל כשל מזה וכתן לזה שמואל ממון יוכל לחזור בו כשקבל בפני שנים
ואין כחן מחלוק' בין הנה' אשתי וכו' ור' ירוחם ע"ש כ"ד אפילו
לש"ס' הדיינים אפילו הם לא מקרי ביה דין וכדלקמן ס' ל"ט ע"ש י' - ועוד
דחא שמואל ס' ל"ט ע"ש דאי' דאי' תרתי לריעותא כו' כתב הסמ"ע וכו' כראש
דאם קבל עליו כו' א' במתק' לא מקרי תרתי לריעותא וכו' מוכח מתשובת
הראש' ע"ש : ד' ככל ענין לא יוכל פי' ואפי' קבלו ע"ד
במקום שנים רי"ו ב"א ח"ב בשם הראש' ושאר פוסקי' ולא פוקי'
י"א

טורי זהב

כ"ל כראש מבי' וכדעת ר"ת האחרונים והנה' ראוי מתו' ר"פ הדיינים שכתבין ראוי' לבעת רש"י וכו' והלכה כדבריו כמ"ל
אפי' ש"ל דר' כפ"י כפ"י ע"כ ע"כ א"ל לבעת דלרש"י ג"פ פני כ"ל ויפ"א מבי' א"ל כמ"ל דין כפי' וכפ"א ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ

טורי זהב

כ"ל כראש מבי' וכדעת ר"ת האחרונים והנה' ראוי מתו' ר"פ הדיינים שכתבין ראוי' לבעת רש"י וכו' והלכה כדבריו כמ"ל
אפי' ש"ל דר' כפ"י כפ"י ע"כ ע"כ א"ל לבעת דלרש"י ג"פ פני כ"ל ויפ"א מבי' א"ל כמ"ל דין כפי' וכפ"א ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ

טורי זהב

כ"ל כראש מבי' וכדעת ר"ת האחרונים והנה' ראוי מתו' ר"פ הדיינים שכתבין ראוי' לבעת רש"י וכו' והלכה כדבריו כמ"ל
אפי' ש"ל דר' כפ"י כפ"י ע"כ ע"כ א"ל לבעת דלרש"י ג"פ פני כ"ל ויפ"א מבי' א"ל כמ"ל דין כפי' וכפ"א ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ

שפתיו הן חשן נישפת כב הלכות רינים נאירת עינים

וכתבום עם קודם גמר דין אכל גנמר הדין או אתה נשאי לבטיב הכי דימי גמר דין אית פלוגי אתה וכפי אית פלוגי אתה חיוב ואחריו משמיה דרבנן כתיב בס' ד'ט' שאין זה גמר דין עד שיאמר לא תק' לו ע'כ"ל וכן נחלתי ברכינו אפי' כ' ו' דף ק"ב ע"ג ח"ל לאחר ג"ד מחלוקת והלכה כדברי רמב"ם ונחר דין דקייב מיוון מאחריו לוב' לא תק' לו ע"ג וכל' עוד דף קט"ז ע"ג וע"ג ונס' בלאו הכי ה' דעת הרמב"ם וחמ"ג ל"א הוי ג"ד עד שהולא מיוון וחמ"ג לקמן להך נראה לדיק' כו"ג דלא הוי ג"ד עד שאמר לו ג"ד לא תק' לו א"י אעמו ה"ד וי"א חמ"ג וכן עיקר :

וכתבום עם קודם גמר דין אכל גנמר הדין או אתה נשאי לבטיב הכי דימי גמר דין אית פלוגי אתה וכפי אית פלוגי אתה חיוב ואחריו משמיה דרבנן כתיב בס' ד'ט' שאין זה גמר דין עד שיאמר לא תק' לו ע'כ"ל וכן נחלתי ברכינו אפי' כ' ו' דף ק"ב ע"ג ח"ל לאחר ג"ד מחלוקת והלכה כדברי רמב"ם ונחר דין דקייב מיוון מאחריו לוב' לא תק' לו ע"ג וכל' עוד דף קט"ז ע"ג וע"ג ונס' בלאו הכי ה' דעת הרמב"ם וחמ"ג ל"א הוי ג"ד עד שהולא מיוון וחמ"ג לקמן להך נראה לדיק' כו"ג דלא הוי ג"ד עד שאמר לו ג"ד לא תק' לו א"י אעמו ה"ד וי"א חמ"ג וכן עיקר :

וכתבום עם קודם גמר דין אכל גנמר הדין או אתה נשאי לבטיב הכי דימי גמר דין אית פלוגי אתה וכפי אית פלוגי אתה חיוב ואחריו משמיה דרבנן כתיב בס' ד'ט' שאין זה גמר דין עד שיאמר לא תק' לו ע'כ"ל וכן נחלתי ברכינו אפי' כ' ו' דף ק"ב ע"ג ח"ל לאחר ג"ד מחלוקת והלכה כדברי רמב"ם ונחר דין דקייב מיוון מאחריו לוב' לא תק' לו ע"ג וכל' עוד דף קט"ז ע"ג וע"ג ונס' בלאו הכי ה' דעת הרמב"ם וחמ"ג ל"א הוי ג"ד עד שהולא מיוון וחמ"ג לקמן להך נראה לדיק' כו"ג דלא הוי ג"ד עד שאמר לו ג"ד לא תק' לו א"י אעמו ה"ד וי"א חמ"ג וכן עיקר :

וכתבום עם קודם גמר דין אכל גנמר הדין או אתה נשאי לבטיב הכי דימי גמר דין אית פלוגי אתה וכפי אית פלוגי אתה חיוב ואחריו משמיה דרבנן כתיב בס' ד'ט' שאין זה גמר דין עד שיאמר לא תק' לו ע'כ"ל וכן נחלתי ברכינו אפי' כ' ו' דף ק"ב ע"ג ח"ל לאחר ג"ד מחלוקת והלכה כדברי רמב"ם ונחר דין דקייב מיוון מאחריו לוב' לא תק' לו ע"ג וכל' עוד דף קט"ז ע"ג וע"ג ונס' בלאו הכי ה' דעת הרמב"ם וחמ"ג ל"א הוי ג"ד עד שהולא מיוון וחמ"ג לקמן להך נראה לדיק' כו"ג דלא הוי ג"ד עד שאמר לו ג"ד לא תק' לו א"י אעמו ה"ד וי"א חמ"ג וכן עיקר :

שפתיכהן חשן משפט כה הלכות רינים שפתיכהן

אך תירוק זה אינו כלפי ע"ד דפסעא דמצינת' נפ' אד'מ' משמע
לפניו מומחה של' כמחיסה חזר לרב ויסק ויעזר דא"כ מאי
פריך נפ' עליה והא קמחי סופא וחס היה מומחה לרכיש פסור
משלם לטני דמיירי במומחה של' כמחיסה :
ה אלא כ"ל לתקן דעובד דמיר ויעז' לא היה אפשר להחזיר
כגון שהלך למ' או לית ליה בגמי' ופסי' למת'
שהגליתי לקמן דכל היכא דהגדול מחזיר חסי' אי"ל כמורה פסור
מעטם דלאו כלום עבדו וה"ל כמורה דכבר חסכה מ"מ י"ל דהך
עובדא נפ' ומתן ביה הוה וכן משמע להרא' כהר"ף ס' אד"מ
דמסנה דך עובד' כנשא ומתן ביה ורא' כמורה ודאי לבי' מיב
וכמ"ל לעיל ספי' א' ס"ק א' חות' ג' ודין להקשות א"כ היכי פשיט
מיני' בפ"ק דמנהרין דדינו' דמיס' אב"ג דלא קבש הוית מ"ג'
דילמ' לעול' דמי' לאו דמי' והת' לא הו' אפשר כמורה י"ל דפסור
פשיט דאי לאו דמינו' מיניס' אחזי לא משלם מי' דקבלוהו ארבעת'
להירוק דין תורה וכמ"ל לקמן ס"ק ל' חות' ג' וישתי בזה דעת רש"י
כפ"ק דמנהרין ס' דל"ק עליה מה שקשוהו והרא' עם ומלחמי
אין ליה הרא' נטויה עיי' ס' עול' ל' ל' פ"מ לקמן דמומח'
ולא קבלו דמי' כהדיוט שקבלו לענין מורה גדול' ח"כ לא הו' יכול
רב ויסק למ' ועזר' להחזירו כשלא קבלו ופסור קמח' ליה וחס
לא קבלוך וז' של'ס והת' לא קמח' ליה ח"כ קבלוך מחזיר' י"ל
דקמח' קמ' ח"כ קבלוך לא משלם בין אפשר להחזיר או לא :

נבצא העיקר דק"ל כמנחה דרב כמנח דים חילוק בין י"מ
גדול לאין גדול וכן דעת בעל העיטור ובעל המאור
ואני' דבריהם לקמן כמנחך ונס בספקי' ופוסקי' ס' אד"מ ס'
ס' דפסקי' :

ו נראה דק"ל כמי' כמ"ס ויסק דים חילוק בין מומחה ואניו
מומחה ודל' כמי' כ"י וז' אפי' ג' דלרב כמנחך לא
תל' מלתא במומח' ואניו מומחה כל' אפשר דרב יוסף נמי הכי
קמח' כאל' במומחה לאו ברין נופיה מיירי אל' אהנדול קמח' כאל'
באניו במומחה ר"ל שאין אחר גדול הימנו כמפסלה רב כמנחך
עכ"ל וזה הפירוש אין הדב' סובלתו כל' אל' לפע"ד לרב כמנחך
נמי י"מ חילוק בין מומחה לאניו מומחה וכמ"ל הרא' ס' וכל'
ד'ס' דלמשה ע"ד רב כמנחך לאו נטי' לתרוני נקל' דתמי' דמנהר'
מיירי בנס גדול הימנו למשמע ליה דרי' דעת' דכבורות כמי'
מיירי בנס גדול הימנו דלא"כ היך גרע' לישעיהו כשקל' הדינת'
דמשלמ' שיפ' דכבורות פסור מיירי חסי' כאל' גדול הימנו חל'ל
דכון שהוא מומחה בדינים דמי' אפשר דע"ל אל' רישא' בין
דאניו מומחה חקן יומר ליה שעה אל' ודאי הכי פירוש' דתמי'
דכבורות דן את הרין כו' והוא איו מומחה (ובל' תמי' מיירי
דקבלו עלייהו וכמ"ל לקמן) ודלע' ע"פ גדול ממנו שעה
בשקול' הדינת' מה שעה עשו ושל'ס מכוני' וחס היה מומחה לרבי'
שכדע' לו ע"פ של'ס שעה מה שעה עשו ופסור של'ס והת' ח'
אפשר לזקוק' תמי' דמנהרין דרינו ממוכות מחזירין בנס גדול
הימנו וקינו מומחה דת' ככה"ג מה שעה עשו חל'ל ודאי מיירי
במומחה ובי' גדול הימנו ולרב יוסף הקשו מתלה מרי' דכבור'
דמיירי נמי בנס גדול' והוכח' לתקן כאל' במומחה כאל' באניו
מומחה ולרב כמנחך הקשו חמתני' דרינו ממוכות מחזירי' אפי'ס'
דכבורו' והוכח' לתקן כאל' כאל' באל' גדול כמל' דרב
יוסף ורב כמנחך כריבי' זה לזה מה שחבר זה נילה זה זה פותח זה
כועל' כן כ"ל ברור' וכל' זה מיירי בדקבלוהו עלייהו
וכדאוקמ' ר' אבהו דק"ל כותיה כפ"ק דמנהרין (דף ו' ע"א)
מתני' דכבורות וכן הסכימו כל' הפוסקים דכולה תמי'
בכבורות מיירי בדקבלו עלייהו ונס ויסק נופיה מ"ל כר' אבהו
בניעוין ס' המגר' וכמ"ל התוס' פ"ק דמנהרין דף ה' רש' ע"א :

ז ובאשר כתבתי כן כתב הרא' להרא' מתלה וכן
עבדתי להרא' דעת בעל המאור שכתב וז' אל' אמר
רב יוסף לא קשיא כו' הכי כקטוני' פירוש' מרביתו כמי' דורנו
ז' מתני' דהב' במומחה כו' ומתניתין דהת' דכבורות כשאינו
מומחה כו' ומתנהיגין על המומחה היך את' אומר שחזירין
והת' קמחי' שיפ' דהר' אס' היה מומחה לבי' פסור משלם'
וארישא' קמי' דקמחי' מה שעה עשו חל'ל מומחה כמי' מה שעה
עשו אחר רב כמנחך לא קשיא כאל' בל' תמי' דהב' שיש גדול ממנו
במחמה ומי' אפשר לברר שעות' מפי אחרים ולפידך מחזירין
ומתני' דכבורות שאין גדול הימנו ולפיכך מה שעה עשו
דחזירין ליה ללמח כי הוהי' דשעית בכפול' קמח' לדברין עעית
מי' בבתי' ור' לברר עשות' ופסור' משלם' דה'ל' כאל'ס'
בשעות' ומיירי' דרב יוסף ורב כמנחך כמד מומח' ניכהו דאוקמו'
הו' דלסוקיה רב כמנחך לטויה דרב ויסק וזה פירוש' השמועה
שקבלנוס מרביתו של' כדברי הר"ף י"ל כו' ולענין הרין בראה'
לימה אמת' רבינו האי גאון ז' ל' דמי' דרב חסד' כו' וכרב יוסף
וכרב שם וכרב כמנחך ק"ל דלא פלוגי אהרבי כו' עכ"ל ע'ד
כתב ס' ח'ל' כג' קמח' מומחה שאין גדול הימנו מה שעה עשו
ופסור משלם כדאוקמ' רב כמנחך לבי'ס' דתמי' ור' מ' שאקבל'ה
עלייהו וכלאוקמ' ר' אבהו כו' כג' תמינה מומחה שיש גדול
עלייהו כשע"מיו

ח ואיכא לעיניו במומחה ול' קבלוהו וי' גדול אי
מומחה ולא קבלו כמי' במומחה וקבלו ופ' במומח' וקבלו
אפי'ו י' גדול אינו מחזיר וכמ"ל למעלה א"כ ה' הכא חוית'מ'
דדוקא באניו מומחה אינו מחזיר משלם שכתב הרא' לכוין
ששאלו מתלה לקון והוא אינו מומחה דאי שקמי' להדין
ושלם מכוני' חס'ל' במומחה ובראו' דחך במומחה של' קבלוהו
הדין כן וכן מכוני' להרא' מדברי בעל המאור כגב' תלמי'ת'
שכתבתי בסמו' וכן מדברי בעל המאור' כגב' תמי'ס' שהגדתי
בסמוך ונראה השע' דכי היכי דבאניו מומחה שיק' טעמא דלא
ה"ל לדון מיורד ה"ה במומחה של' קבלוהו ח'ג' דרינו' דית' מי'
לכת'ל' חסור לו לדון מיירי וכל'ענין ס' ג' ספי' ג' וכדמוכח
החירוס למי שכתבתי שם שאמרתי התלמודים לר' אבהו שיהיה דן
מיירי והת' תמן חל'ל תמי' דן מיירי דלא להס' שקבלו כו' ע"א :

ט כיהו בנ' הדיוטות ולא קבלוהו עלייהו היה נראה
לכאור' כיון ד' מיירי ב'ל' של'ס ויכולין לקון
אפי'ו לכתלה חס' כן כשע"מ י' גדול מחזיר אות' ח' מדברי
בעל המאור אל' סג' כ' מדברי כו' סג' ח'ל' כג' הת' מומחה שם
גדול ממנו מחזירי' כו' וזה' היה המחלוקת כ"ד ג' דיינים שם
ביניהם מד גמיר ובסור ח'ג' ל' קמי' כות' ולא קבילו להו'
כע'ד ח'כמי' דיון מיירי דגמיר ובסור וקיש' רשות' או קבלוהו
עלייהו כל' חל' מומחה ס'ס' ח'ן ח'ן גדול מהם דנת' מומחה' ח'ן
גדול הימנו וזה שעה עשו וחס' י' גדול מהם דניו במומחה שם
גדול הימנו וחס' עשו מחזירי' וזה' וזה' פשוטי' משלם' עכ"ל משמע
דוקא ג' דיינים שם בן' ח'ד מומח' דגמיר ובסור הוא דחזירין
גדול אות' ח'ס' ס'ס' דיינים לא קמי' ס'ס' מומחה וז' ח'ן הגדול
מחזיר אות' וכן משמע ע'ד יומי' מדבריו כגב' תלמי'ת' שהגדתי
לעיל בסמוך ז' ול' ג' דחף ע'ל נג' דג' הדיוטות ויכולין לקון
לכתלה ח'מ' כיון כגב' דוכת' ג' הדיוטות כיומי' מומחה ח'ני'
ה'ה הכא ובפרט דלא היה להן לקון לכתלה בכפי' ח'ג'
דיוכלין לנשות' כן מתקנת' דרבינ' :

אבל בנ' הדיוטות וקבלו עלייהו היה נראה
לכאור' פשוט דדונס כיומי' מומחה
וקבלו עלייהו וחס' י' גדול מחז' הרין דהא וכו'ל' לדון לכתלה
ונס קבלו עלייהו ח'ד מדברי בעל המאור כגב' תלמי'ת' שהגדתי
בסמוך כמול' דהרא' דנס בזה ח'ת' י' גדול הימנו תמי' דכבור'
דמה שעה עשו ויסק מכוני' וחס' ע'ל נג' דוכ' ס' הטע'
המאור מה שעה עשו ושל'ס מכוני' ולמי' הרא' והו' קבל' עליה
וכול' דמה שעה עשו ופסור' משלם' ודונס כיומי' מומחה
שקבלוהו מ'מ' כמ"ל בעל המאור ח'ן גדול מחזיר אות'
בזה לא פלוגי הרא' והטור (ונס לעיל כתבתי דהעיקר
כבעל המאור נס בזה ע"א) ודברנה הרא' והטור פ"ל דאין
גדול מחזיר כל' כל' ס'ן הכ' הלכך נראה דכיון דהכא בין לבעל
המאור בין להרא' ח'ן הגדול מחזיר ולא מכוני' במומח' ממש
הגדול מחזיר אל' כן כקטוני' דחך הגדול מחזיר נס בזה י'
אל' דנדין טעמא לתי'ת' דהת' הכא לא שיק' טעמי' דתי' הרא'
דלא ח'ל' לדון לכת'ל' ולכאורה דמי' ממש למומחה וקבלו
עלייהו כשע"מיו

שפתי כהן חשן משפט כה הלכות ריינים שפתי כהן

לדין בין לטעות יכולים לחזור קודם שהוציא וכה וזה שכתבו
במקום חף לאחר נזק דין שאמר חס פלוני וכו' חס פלוני חייב
ה וכאשר ומהלכות חס הסכימו כל הדיוטין בחד כולם
מאלמן ואם היו כן ב' והלכו אחר שנים שבהם הם משלמין ב'
תלקים והתקן האלפי מספור הכעל דין ודוקא שפתי מוחסם
באופן האנים אלא אם הם מוחסם מליכוס לשלם הכל ביחד :

לדין בין לטעות יכולים לחזור קודם שהוציא וכה וזה שכתבו
במקום חף לאחר נזק דין שאמר חס פלוני וכו' חס פלוני חייב
ה וכאשר ומהלכות חס הסכימו כל הדיוטין בחד כולם
מאלמן ואם היו כן ב' והלכו אחר שנים שבהם הם משלמין ב'
תלקים והתקן האלפי מספור הכעל דין ודוקא שפתי מוחסם
באופן האנים אלא אם הם מוחסם מליכוס לשלם הכל ביחד :

סעיף ד

א אכל מי שאינו מוחסם דהיינו דגמיר וכו' ולא קבלו אותו
בע"ד חש"ש עשה כמות ח"ו בכלל בעלי זרוע ואינו בכלל
הדיוטים למוכר חף דיוטין בין טעיה בין לא טעיה ונפקא מיניה
אם לא טעיה לטעיה וכן כ"ל יום או לענין הסודות אלא ביטעיה
וכאשר נזהר וכל אחד מהבעלים דייטוס חס רכס חסור וכן בענין בית
דון חסור ואם טעיה וכו' וכן בזה חייב לשלם חסיתו וחסור ודוקא
מכ"ע סתק לו שלא בתלמיה ואם לא כפי חסור חסור ודוקא
אין לו להחזיר או שמת או שהכליל דבר החומר להכניס יולם
כדון כל הנזק לטעיה ויש חסורים דמסור כיון שלא נשא ונתן
ביד א"כ כשהוא נש על התשלומין וכן עיקר :

שפתי כהן

כו (א) וכתבו חרף ונדק וכו' עיין בתשובות מהר"ן שפתי
סי' ס"ג : (ב) היתסוד עב"ס תקימה עיין
בתשוב' ל' ס"ג ס"ח : (ג) ומכל דיוט עב"ס כו'
עיין בתשובות מהר"ן סי' פ"ד ק"ע : (ד) ולהעיד זהו
חייב כו' כתב רב שרירא ומכיון
בניתי מי שקיימתי כחובתו או
בסקדון ואניס וכו' לכו"ף
מורו ויש ביניהם מקום בו דוקא
של עב"ס שאינו לוק שזכר ודוקא
ערות מוסרף ים רשות לנתיים
ותלמידים שילכו לפני האופט
כו' :

באר הגולה

כו
א כתיבת
ג עיין דף
מ"ח ע"ב
ב כ"ס הרמב"ן
כ"ס החוש
ב"ס חספ"ס
ג ל' הרמב"ם
כ"ס ה'
סנהדרין
וכ"ס הטור
וכן סי' ט"ו
ב"ס חספ"ס
ד א"כ ש"ס
א"ס וסרסן
מלביית דין
ה"ל ליעול
רשות מ"כ
כ"ס חספ"ס
שאריו
ה"ל ש"ס וכו'
הטור ש"ס
ולמדות מה
דאמרינן קר"י
תמיחה חס"פ ע"ג וק"ל
ה המקבל עליו בקטין לידון
כו עיין בתשוב' מהר"ן שפתי
סי' פ' ובתול' מנחם עמיה סי' כ"א
ועיין ב"ס ח"ס ד"ק סי' ס"ג
מדויטם אלו ועיין בתשוב' ר"מ
אלא כן סי' ע"ו וסי' פ"ו ובת"ה
שרירא
* והחנה
ש"ס ליעול
ג"כ ב"ה

בארת עינים

כו א אסור לדין כפטי דייני עב"ס כתב"ה חס"ו
בדבר החומר למעמד דיוט לכפטי ח"מ חסור
לעשותו ע"י עב"ס הביאו ל"מ כחן וכתבו מור"ס חת"ה
ש"ע לעיל במקור' ע"ג : ב חס"ו בדין עב"ס כדיוט
והכל ילפנין לה מדינת'
וחל"ה חספ"ס חס"ו חס"ו חס"ו
ול"ה לפני עב"ס דחושב חס"ו
חלו חספ"ס עינין עב"ס דייני
והכל לא ידוע על פיקן לדין
לפניו : ג וכתבו חרף
וגדף ולפנין לה מדינת' כפ'
האנינו כי לא כדיוט מורס
ואוינו פל"ים כן פ"י
דמ"ן בר"ס וחל"ה חספ"ס :
וכרוס יד בתורת
חס"ו כדיוט ע"ה דמדינת דייני
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
מח"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שכופו ע"י עב"ס כו' חס"ו
שהו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ה"ל להלך לפני דייני
והכל ליעול רשות חס"ו חס"ו
ה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ש"ע ע"י דייני עב"ס ולא ש"ע
וכפ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
אומרים לו כי ח"כ לכך להל"ה
והטור וחל"ה חס"ו חס"ו חס"ו
לעיל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דכ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
וח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ע"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שג"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
הוא חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו

סעיף ה

ה א אסור לדין כפטי דייני עב"ס כתב"ה חס"ו
בדבר החומר למעמד דיוט לכפטי ח"מ חסור
לעשותו ע"י עב"ס הביאו ל"מ כחן וכתבו מור"ס חת"ה
ש"ע לעיל במקור' ע"ג : ב חס"ו בדין עב"ס כדיוט
והכל ילפנין לה מדינת'
וחל"ה חספ"ס חס"ו חס"ו חס"ו
ול"ה לפני עב"ס דחושב חס"ו
חלו חספ"ס עינין עב"ס דייני
והכל לא ידוע על פיקן לדין
לפניו : ג וכתבו חרף
וגדף ולפנין לה מדינת' כפ'
האנינו כי לא כדיוט מורס
ואוינו פל"ים כן פ"י
דמ"ן בר"ס וחל"ה חספ"ס :
וכרוס יד בתורת
חס"ו כדיוט ע"ה דמדינת דייני
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
מח"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שכופו ע"י עב"ס כו' חס"ו
שהו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ה"ל להלך לפני דייני
והכל ליעול רשות חס"ו חס"ו
ה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ש"ע ע"י דייני עב"ס ולא ש"ע
וכפ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
אומרים לו כי ח"כ לכך להל"ה
והטור וחל"ה חס"ו חס"ו חס"ו
לעיל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דכ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
וח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ע"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שג"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
הוא חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו

ה א אסור לדין כפטי דייני עב"ס כתב"ה חס"ו
בדבר החומר למעמד דיוט לכפטי ח"מ חסור
לעשותו ע"י עב"ס הביאו ל"מ כחן וכתבו מור"ס חת"ה
ש"ע לעיל במקור' ע"ג : ב חס"ו בדין עב"ס כדיוט
והכל ילפנין לה מדינת'
וחל"ה חספ"ס חס"ו חס"ו חס"ו
ול"ה לפני עב"ס דחושב חס"ו
חלו חספ"ס עינין עב"ס דייני
והכל לא ידוע על פיקן לדין
לפניו : ג וכתבו חרף
וגדף ולפנין לה מדינת' כפ'
האנינו כי לא כדיוט מורס
ואוינו פל"ים כן פ"י
דמ"ן בר"ס וחל"ה חספ"ס :
וכרוס יד בתורת
חס"ו כדיוט ע"ה דמדינת דייני
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
מח"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שכופו ע"י עב"ס כו' חס"ו
שהו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ה"ל להלך לפני דייני
והכל ליעול רשות חס"ו חס"ו
ה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ש"ע ע"י דייני עב"ס ולא ש"ע
וכפ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
אומרים לו כי ח"כ לכך להל"ה
והטור וחל"ה חס"ו חס"ו חס"ו
לעיל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דכ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
וח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ע"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שג"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
הוא חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו

ה א אסור לדין כפטי דייני עב"ס כתב"ה חס"ו
בדבר החומר למעמד דיוט לכפטי ח"מ חסור
לעשותו ע"י עב"ס הביאו ל"מ כחן וכתבו מור"ס חת"ה
ש"ע לעיל במקור' ע"ג : ב חס"ו בדין עב"ס כדיוט
והכל ילפנין לה מדינת'
וחל"ה חספ"ס חס"ו חס"ו חס"ו
ול"ה לפני עב"ס דחושב חס"ו
חלו חספ"ס עינין עב"ס דייני
והכל לא ידוע על פיקן לדין
לפניו : ג וכתבו חרף
וגדף ולפנין לה מדינת' כפ'
האנינו כי לא כדיוט מורס
ואוינו פל"ים כן פ"י
דמ"ן בר"ס וחל"ה חספ"ס :
וכרוס יד בתורת
חס"ו כדיוט ע"ה דמדינת דייני
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
מח"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שכופו ע"י עב"ס כו' חס"ו
שהו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
והכל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ה"ל להלך לפני דייני
והכל ליעול רשות חס"ו חס"ו
ה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ש"ע ע"י דייני עב"ס ולא ש"ע
וכפ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
אומרים לו כי ח"כ לכך להל"ה
והטור וחל"ה חס"ו חס"ו חס"ו
לעיל חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דכ"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
וח"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
ע"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
שג"ס חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
דה"ו חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו
הוא חס"ו חס"ו חס"ו חס"ו

